

Handläggare
Jessica Atterling
Telefon: 08-508 330 53**Till**
Utbildningsnämnden
2026-04-23

Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029 för utbildningsnämnden

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens förslag till Underlag för budget för 2027 med inriktning 2028 och 2029, inklusive tillhörande bilagor. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Innehållsförteckning

1 Strategisk inriktning	4
1.1 Likvärdighet	5
1.2 Minskat elevantal i grundskolan.....	7
1.3 Dimensionering av gymnasieskolan.....	8
1.4 Förberedelse inför lagförändringar inom skolområdet.....	10
2 Lokala utvecklingsbehov	11
2.1 Samverkan inom stadens fokusområden + Hässelby-Vällingby	12
3 Planeringsförutsättningar för nämndens verksamhetsområden	14
3.1 Hemkommun- och huvudmannauppgiften	14
3.2 Demografisk utveckling	15
3.3 Perspektiv på utbildningsförvaltningens verksamhet.....	17
3.4 Förändringar inom skolområdet	20
3.5 Kompetensförsörjning	22
3.6 Säkerhet och beredskap	23
3.7 En grön och fossilfri skola.....	24
3.8 Digitalt stöd	24
4 Sammanfattande ekonomisk analys	25
4.1 Drift	25
4.2 Investeringar.....	35
4.3 Verksamhetsprojekt	35
4.4 Extern finansiering	37
4.5 Tid för undervisningsuppgiften.....	38
5 Lokalförsörjningsplan	38
5.1 Sammanfattning.....	38
5.2 Planeringsförutsättningar.....	38
5.3 Hyreskostnadsutveckling utbildningsnämnden	43
5.4 Samverkan	50
5.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet.....	53
5.6 Lokalplanering- Pedagogiska lokaler utbildningsnämnden	54

Bilagor:

1. UtbN 2027–2029
2. Schablonggrundande samt interkommunala elever 2027–2029
3. Kompetensförsörjningsplan 2027–2029
4. Lokalplanering för grundskola per stadsdelsområde 2027–2034
5. Lokalplanering för gymnasieskola 2027–2034

1 Strategisk inriktning

Alla barn och ungdomar ska erbjudas en undervisning av hög kvalitet som ger grunden för en god utbildning, möjlighet att göra egna livsval och uppleva tro på framtiden, oavsett var i staden de bor eller vilken bakgrund de har. En likvärdig skola spelar en avgörande för barns rätt till jämlika uppväxtvillkor och rätten till utbildning.

Genom ett tydligt fokus på en effektiv resursanvändning skapas förutsättningar för att stärka kärnuppgdraget. Så mycket som möjligt av nämndens ekonomiska resurser ska gå till undervisning, vilket betyder att kostnader för lokaler och administration måste anpassas till elevantalets utvecklingen. Nu när elevantalet minskar är det särskilt viktigt att vända den långvariga trenden med ökade lokalkostnader. En kostnadseffektiv lokalplanering är en förutsättning för att värna resurser till undervisningen med bibehållen kvalitet. Att lokalkostnaderna minskar är också en förutsättning för att klara välfärdens långsiktiga finansiering med ett ökande antal äldre.

Skolan påverkas av och samspelar med samhället i övrigt. Utmaningar med kriminalitet, klimatförändringar och krig i vårt närområde sätter prägel på de prioriteringar och insatser nämnden behöver genomföra. Samverkan med andra aktörer är en viktig del för att möta utvecklingen och skapa trygghet i skolan.

Inför underlag för budget 2026 med inriktning för 2027 och 2028 identifierade förvaltningen tre centrala utmaningar som påverkar nämndens möjligheter att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål under den kommande treårsperioden. Dessa utmaningar är också förvaltningens strategiska prioriteringar.

1. *Likvärdighet* – fortsatt stora skillnader i förväntade skolresultat mellan olika grupper och geografiska områden.
2. *Minskat elevantal i grundskolan* – ekonomiska och organisatoriska konsekvenser
3. *Dimensionering av gymnasieskolan* – säkerställa ett brett utbud inom gymnasieskolan och samtidigt tillgodose arbetsmarknadens behov.

Inriktningen bedöms vara fortsatt prioriterad men förvaltningen har identifierat ytterligare en utmaning under kommande treårsperiod:

4. *Förberedelse inför lagförändringar inom skolområdet* – beslut om och förslag på flera omfattande reformer.

1.1 Likvärdighet

Ökad likvärdighet och en jämlik skola är fortsatt en av nämndens främsta prioriteringar. Trots att betydande insatser genomförts för att öka likvärdigheten mellan Stockholms kommunala skolor finns fortfarande stora skillnader i kunskapsresultat inom och mellan skolor.

1.1.1 Strategiska prioriteringar likvärdighet grundskola och anpassad grundskola

Ökad likvärdighet inom och mellan skolor gällande elevers utbildning

Den socioekonomiska faktorn har avgörande påverkan för elevernas resultat, där elever i socioekonomiskt svaga områden har svårare att nå goda utbildningsresultat. Förvaltningen ska bedriva ett aktivt arbete för att så långt som möjligt kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar.

För att ge elever likvärdiga förutsättningar ska elevhälsoarbetet utvecklas med fokus på det hälsofrämjande och förebyggande perspektivet och utgöra ett gemensamt ansvar för all personal på skolan. Fokus ska vara på att skapa tillgängliga och anpassade lärmiljöer som kan möta elever i behov av stöd och särskilt stöd, främja elevers skolnärvaro och elevers psykiska hälsa. Dessa faktorer hänger ofta ihop.

Tillgången till det svenska språket skiljer sig åt mellan olika elevgrupper vilket inte ger eleverna likvärdiga förutsättningar att lyckas i skolan. Det svenska språket ska ges ökad uppmärksamhet i de tidiga åren och samverkan med förskolan kring språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt behöver fortsatt vara i fokus som en del i att stärka de tidiga insatserna.

Utveckling av undervisning med särskilt fokus på matematik och elevers läsförståelse

Matematikresultaten är sviktande i stadens skolor och behöver prioriteras i flera år framöver. Detta påverkar gymnasiebehörigheten och föranleder vidare analys för att kunna ta fram adekvata åtgärder. Ur ett likvärdighetsperspektiv är både matematik och läsning prioriterade områden.

Skolnärvaro

Skolnärvaro är en avgörande skyddsfaktor för en lyckad skolgång. Andelen elever med frånvaro är högre i årskurs 7–9 men i socioekonomiska svaga områden är frånvaron hög även i förskoleklass och årskurs 1. Förvaltningens nyligen genomförda kartläggning om elevers frånvaro kommer ligga till grund för långsiktiga åtgärder för ökad skolnärvaro.

Ökade behov av platser i anpassad grundskola

Förvaltningen behöver möta det snabbt ökande antalet elever i anpassad grundskola. De senaste sju åren har antalet elever i denna skolform ökat med cirka 55 procent i stadens kommunala skolor, från 740 elever vårterminen 2018 till 1201 elever vårterminen 2025. Detta ställer krav på utveckling inom organisation, kvalitet, anpassning av lokaler och kompetensförsörjning.

Särskilt stöd

Förvaltningen behöver fortsatt genomföra insatser för att stärka skolors kompetens kring elever i behov av stöd och särskilt stöd samt tillgängliga lärmiljöer för eleverna. Detta bland annat genom att kvalitetssäkra organisationen med särskilda undervisningsgrupper på olika nivåer samt att intensifiera arbetet för att öka skolnärvaron.

Meningsfull fritid

Många elever saknar tillgång till meningsfulla och vuxenledda aktiviteter efter skoltid. Detta kan påverka elevernas hälsa, trygghet och skolresultat. En meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor för att inte hamna i utanförskap.

Förvaltningen behöver stärka fritidshemsverksamheten samt verksamheten i fritidsklubben som komplement till skolan för ökad språk- och kunskapsutveckling och ge förutsättningar för en meningsfull fritid. Detta gäller i synnerhet i svaga socioekonomiska områden. Avgiften för fritidsklubben togs bort sommaren 2025 i syfte att få fler elever att delta i verksamheten. Förvaltningen kommer att bevaka hur borttagandet av föräldraavgiften påverkar verksamheterna och om beslutet föranleder behov av ytterligare organisatoriska eller ekonomiska åtgärder.

1.1.2 Strategiska prioriteringar likvärdighet gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Utveckling av undervisning

Undervisningens kvalitet har en avgörande betydelse för elevernas engagemang och motivation att lära. Därför är det centralt att prioritera utvecklingen av undervisningen för att stärka närvaron, öka måluppfyllelsen och förbättra likvärdigheten. Med en gemensam förståelse för vad likvärdig utbildning innebär ska ett ramverk tas fram inom det systematiska kvalitetsarbetet för att stödja styrning och uppföljning. Ramverket behöver tydligt beskriva vilka aspekter av likvärdighet som ska följas upp, så att analyserna blir relevanta och de prioriteringar och åtgärder som görs får avsedd effekt.

De gemensamma insatserna ska bygga på konkreta analyser som gjorts på ämnesnivå eller på enskilda skolor. Arbetet behöver särskilt inriktas på att förbättra resultaten i de skolor och klassrum som, i förhållande till förväntad måluppfyllelse, bedöms ha störst utvecklingspotential.

För att stärka undervisningens kvalitet tar verksamheten stöd av ledande forskare inom området. Utgångspunkten är att koncentrera de gemensamma ansträngningarna så att det kompensatoriska uppdraget kan utvecklas på ett effektivt och samordnat sätt.

1.1.3 Behov av samverkan

Förvaltningen fortsätter att utveckla det pågående samarbetet med stadsdelsförvaltningar, socialförvaltningen, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen, Region Stockholm och Polisen. Syftet är att ge eleverna de bästa förutsättningarna för en välfungerande skolgång och självständigt liv i alla delar av staden. Förvaltningen samverkar också med arbetsmarknads- och socialförvaltningen i arbetet med de elever som riskerar att hoppa av gymnasieskolan eller som står utan sysselsättning. Samverkan med lärosätena är viktig för att fortsätta utveckla undervisningskvalitet.

Förvaltningen vill understryka betydelsen av att arbeta strategiskt och samordnat inom de samverkansforum som finns inom staden. Samordningen är särskilt viktig inom stadens fokusområden där det finns ett flertal interna och externa samverkansforum och det pågår olika insatser och utvecklingsarbeten.

1.2 Minskat elevantal i grundskolan

Elevantalet i Stockholms skolor väntas minskas över tid som en följd av befolkningsförändringar. Minskningen är inledningsvis störst i grundskolans lägre åldrar. Det innebär stora förändringar i planeringsförutsättningarna och ställer höga krav på en god planering av lokaler, personal och organisation.

Mer om den demografiska utvecklingen finns under 3.2 och om de ekonomiska konsekvenserna av den i kapitel 4.

1.2.1 Strategiska prioriteringar minskat elevantal

Öka de kommunala skolornas attraktivitet

Att bibehålla eller öka andelen elever som väljer kommunala skolor är av stor betydelse. För att bättre förstå vad som påverkar vårdnadshavares val av skola arbetar förvaltningen med att fördjupa kunskapen om vilka faktorer som är avgörande för valet. Genom en samordnad kommunikation där förvaltningen visar de kommunala grundskolornas styrkor och möjligheter är målet att fler ska välja en skola nära hemmet. Många skolor har egna aktiviteter

tillsammans med stadsdelsförvaltningen som synliggör verksamheten för boende i närområdet.

En hög fyllnadsgrad i stadens skolor

En hög fyllnadsgrad i skolorna är avgörande för att begränsa lokalkostnadernas andel av nämndens budget. Förvaltningen har som mål att upprätthålla 90 procents fyllnadsgrad i grundskolan på en stadsövergripande nivå. Fram till 2034 planerar förvaltningen att minska antalet elevplatser i lokalbeståndet. Det sker i första hand genom en avveckling av lokaler med tidsbegränsade bygglov. Arbetet beskrivs närmare i lokalförsörjningsplanen.

Anpassning av skolors organisation utifrån ett förändrat elevantal

Skolorna behöver kontinuerligt se över hur organisationen kan anpassas utifrån förändrat elevantal. Detta arbete behöver ske i samklang med lokalplanering, skolval och kompetensförsörjning.

Förvaltningen kommer särskilt att prioritera stöd till skolledningarna i organisationsförändringar och personalplanering. Syftet är att organisationsförändringarna genomförs på ett så bra sätt som möjligt för såväl elever som medarbetar och säkerställer att undervisningskvaliteten bibehålls.

Behov av samverkan

Under kommande tioårsperiod planerar SISAB att genomföra omfattande underhåll på drygt 50 av stadens skolor där det kommer att krävas hel- eller delevakuering av skolans verksamhet. Elevantalsminskning innebär samtidigt att mer kostnadseffektiva lösningar finns för de evakueringar som behöver göras i samband med underhåll. Förvaltningen ska fortsätta utveckla sin samverkan med SISAB kring att planera lämpliga evakueringslösningar inom ramen för stadens befintliga lokalbestånd.

Arbetsmarknadsförvaltningen är en annan viktig samverkanspart utifrån möjligheten att nyttja lokaler för utbildning resurseffektivt inom staden. Samverkan med kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen är av stor betydelse för att nå ett effektivt nyttjande av kommunala skollokaler utanför skoltid. Samverkan med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret är central när det gäller behov av nya skollokaler längre fram i tiden.

1.3 Dimensionering av gymnasieskolan

Elevökningen inom gymnasieskolan pågår fram till och med 2026 för att därefter plana ut. Tydliga minskningar väntas först 2033. De kommunala skolorna hade endast ett fåtal lediga platser vid slutantagningen 2025 vilket ger förvaltningen ett bra utgångsläge. Det är däremot

angeläget att motivera fler elever att välja ett yrkesprogram för att möta arbetsmarknadens behov.

Andelen elever som läser i anpassade grundskolan ökar i Stockholms stad. Till stor del beror ökningen på att fler barn tas emot tidigare i den anpassade grundskolan, vilket i sig inte påverkar antalet sökande till gymnasieskolan. I planeringen och dimensioneringen av den anpassade gymnasieskolan blir det dock viktigt att följa elevantalsökningen i den anpassade grundskolan.

Eleverna inom den anpassade gymnasieskolan omfattas inte av regionens samverkansavtal, vilket innebär att Stockholms stad behöver uppfylla hemkommunsansvaret och säkerställa tillräckligt antal utbildningsplatser. Elever från andra kommuner som söker till nationella program eller inriktningar som inte erbjuds i deras hemkommun provas dock på samma villkor som elever i Stockholms stad.

Mer om den demografiska utvecklingen finns under 3.2 och om de ekonomiska konsekvenserna av den i kapitel 4.

1.3.1 Strategiska prioriteringar dimensionering gymnasieskolan

Öka attraktiviteten på yrkesprogram

Det är angeläget att motivera fler elever att välja ett yrkesprogram och förvaltningen gör insatser för att förändra sökmönster. För att möta arbetsmarknadsbehovet i Stockholms län bedömer Skolverket att andelen erbjudna platser på yrkesprogram i länet behöver öka från 22 till 33 procent fram till år 2035. Samtidigt behöver antalet platser på högskoleförberedande program minska i motsvarande grad. Förändringen kan dock medföra ökade kostnader, både på grund av dyrare utbildningar och risken för lägre fyllnadsgrad, då efterfrågan på yrkesprogram generellt är låg. Förvaltningen behöver stärka samverkan med branscher, riktade kommunikationsinsatser samt studie- och yrkesvägledning i grundskolan.

Den nya lagstiftningen gällande planering och dimensionering innebär att gymnasieutbudet i högre grad ska anpassas efter arbetsmarknadens behov. Det förutsätter fortsatt samplanering inom både staden och gymnasiregionen för att möjliggöra en ekonomiskt hållbar tillväxt samt anpassa utbud och dimensionering av gymnasie- och vuxenutbildning.

Öka antalet platser på individuella programmet i anpassad gymnasieskola

Arbetet med att utöka antalet platser på individuella programmet inom anpassad gymnasieskola fortsätter att utvecklas för att bättre möta elevernas behov och förbättra arbetsmiljön.

Säkerställa dimensioneringen av platser på introduktionsprogrammen

För att garantera hemkommunens ansvar för obehöriga elever ska arbetet med dimensioneringen av introduktionsprogrammen utvecklas ytterligare. Eftersom stadens

obehöriga elever inte ingår i den gemensamma gymnasierregionens samverkansavtal behöver förvaltningen ombesörja att dessa elever får plats på det introduktionsprogram som bäst motsvarar respektive elevs behov.

1.3.2 Behov av samverkan

Det finns ett fortsatt behov av att samverka med gymnasierregionens huvudmän, särskilt de huvudmän som ligger i eller geografiskt nära Stockholms stad. Även samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen gällande utbildningar inom Komvux ska fortsätta. När det gäller lokaler ska samverkan med stadens skolfastighetsbolag SISAB fortsätta.

1.4 Förberedelse inför lagförändringar inom skolområdet

Regeringen har lämnat tio propositioner till riksdagen med förslag på ändringar i skollagen. Sedan tidigare har beslut fattats om att införa en tioårig grundskola som börjar gälla från hösten 2028. Ämnesbetygsreformen Gy25 infördes till terminsstarten hösten 2025.

Omfattningen av de föreslagna reformerna och den snäva tidsramen för införande kan komma att kräva omfattande insatser av både huvudmannen och skolorna om lagförslagen går igenom.

För att säkerställa att arbetet med förändringarna inte går ut över undervisningen behöver förvaltningen avsätta resurser och förbereda implementeringarna väl.

1.4.1 Strategiska prioriteringar inför lagförändringar

Upprätta implementering- och kommunikationsplaner

På grund av de nya lagändringarna behöver förvaltningen ta fram implementerings- och kommunikationsplaner för att synliggöra kostnader, tydliggöra ansvar och rutiner samt säkerställa att det skapas förståelse och kunskap kring förändringarna, både inom organisationen och för barnen och vårdnadshavare. Eftersom både elever och vårdnadshavare är viktiga målgrupper behöver kommunikationen vara tydlig och bidra till att målgruppen känner trygghet när förändringarna genomförs.

1.4.2 Behov av samverkan

Den fackliga samverkan kommer vara särskilt viktig i framtagandet av planerna för att säkerställa att planerna blir det tänkta stöd som planerat. Förvaltningen ingår i nätverk med Göteborg och Malmö som står inför liknande utmaningar och i detta forum delas erfarenheter och tillvägagångssätt. Skolverket tar fram särskilda stödmaterial inför förändringarna som förvaltningen kommer ta stöd utifrån.

2 Lokala utvecklingsbehov

Mellan förvaltningarna i Stockholms stad och andra externa aktörer finns det flera olika etablerade samverkansforum där olika perspektiv möts och kompletterar de uppdrag respektive förvaltning har som ansvarsområden. Det pågår flera satsningar för att stärka samverkan generellt i staden. I detta avsnitt lyfts några av dessa aktiviteter. Inför redovisningen av de lokala utvecklingsbehoven har stadsdelsförvaltningarna, i de stadsdelar som är så kallade fokusområden, genomfört workshop eller på annat sätt involverat utbildningsförvaltningen. I avsnittet finns även beskrivningar utifrån befintliga forum för att stärka redovisningen kring de tematiska områdena som berör utbildningsförvaltningen.

Stadens skolor har en central roll för att minska ojämlikhet, stärka livsvillkor och skapa en mer sammanhållen stad. Förutsättningarna skiljer sig åt mellan stadsdelarna men utbildningsförvaltningens generella utgångspunkt är att lokal samverkan bör rikta särskild uppmärksamhet åt att uppnå följande aspekter:

- **Ökad likvärdighet inom och mellan stadens skolor**

En del av utbildningsförvaltningens grunduppdrag. Nycklar är det pedagogiska ledarskapet och strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet med särskilt fokus på skolnärvaro, språkförstärkande insatser, matematik samt stöd till barn med särskilda behov. För att minska frånvaron i förskoleklass krävs tidiga insatser i samverkan med vårdnadshavare, ökad samverkan mellan förskola och skola samt tydliga strukturer som stödjer barnens skolstart.

- **Goda uppväxtvillkor för barn och unga**

Barn som upp i hushåll med sårbara livsvillkor ska gå i förskola kännetecknad av en god språkförstärkande verksamhet. Barn med sårbara livsvillkor ska i samma utsträckning som övriga delta i meningsfulla och vuxenledda aktiviteter efter skoltid. Genom samverkan med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och externa föreningar är målet att ge möjlighet till ökad aktivitet under och i direkt anslutning till skoldagen.

- **Minskad koncentration av hushåll med sårbara livsvillkor**

Över tid utveckla utbudet och sammansättningen av bostäder på lokal nivå i syfte att minska koncentrationen av hushåll med sårbara livsvillkor. Samarbete mellan exploaterings- och stadsbyggnadskontoret, stadsdelarna samt privata och stadens fastighetsbolag.

Förvaltningen kommer se över vilka underlag som behövs för att ansvariga parter från utbildningsförvaltningen kan bidra i samverkan utifrån sitt ansvarsområde.

2.1 Samverkan inom stadens fokusområden + Hässelby-Vällingby

Under detta avsnitt kommer exempel på fokusområden att presenteras utifrån ovanstående samverkansformer där aktuella prioriteringar kommer att lyftas. Arbetet med tidiga insatser är ett långsiktigt arbete där samverkan och innehåll ständigt behöver stärkas och utvecklas.

Samverkan sker utifrån följande tematiska områden: *uppväxtvillkor och utbildning, demokrati och trygghet samt välbefinnande och hälsa.*

2.1.1 Skärholmen

I samverkan med stadsdelsförvaltningen arbetar förvaltningen med *skolsociala team* (SST) med målet att minska skolfrånvaron. I Skärholmen är skolfrånvaron högre i yngre åldrar i jämförelse med staden som helhet. Stadsdelen och förvaltningen konstaterar att detta blir synligt redan i förskolan och har gemensamt fokus på att framöver lyfta vikten av närvaro redan i förskolan.

I samverkan med idrottsförvaltningen har ett särskilt stödmaterial med strategier för att lära sig simma tagits fram i syfte att förbättra resultaten i idrott och hälsa.

En stadsövergripande workshop har genomförts för att tillsammans diskutera hur olika aktörer kan bidra till en meningsfull fritid för barn och unga. Utifrån detta har en aktivitetsplan upprättats som stöd i det fortsatta arbetet.

I samarbete med förskolorna i stadsdelen riktas extra uppmärksamhet mot kartläggningsverktøget *Hitta språket* som en del i det språkutvecklande arbetet både i skolan och förskolan. Skolorna redovisar inom vilka områden de ser särskilda utmaningar eller var eleverna har sina språkliga styrkor.

2.1.2 Rågsved

Inom ramen för *Platssamverkan Rågsved* genomförs dialoger med målet att öka tryggheten kring skolgårdar och områden nära centrum.

Genom insatsen *Meningsfull fritid med fritidslots* är målet att öka fritidssysselsättningarna och samordna skolornas aktiviteter i fritidsklubben med parkleksverksamheten för att möjliggöra att flera elever kan delta i respektive verksamhet och att inte konkurrens mellan verksamheterna uppstår.

Samverkan inom SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) har fokus på att öka kvaliteten kring samverkan både på grupp- och individnivå.

Förra året initierade stadsdelsförvaltningen ett projekt i samarbete med utbildningsförvaltningen för att förstå mer om flyttmönster. Utgångspunkten var barn i Rågsveds grundskola och närliggande förskolor och deras familjer. Den gemensamma

målsättningen är att eleverna i högre utsträckning ska gå kvar hela sin skolgång i samma skola.

2.1.3 Järva

I Järva är inskrivningsgraden av barn i förskola lägst inom staden. Utifrån liknande erfarenheter som Skärholmen ska stadsdelen samverka med förskolan för att gemensamt öka närvaron i respektive verksamhet. För att minska frånvaron i skolan samverkar skolan och stadsdelen inom ramen för *skolsociala team* (SST) och för att hantera de mest utmanande ärendena har insatsen SST plus gått från att vara ett pilotprojekt till en implementerad insats.

Trångboddheten i Järva är utbredd och kan leda till försämrade studiemöjligheter och påverka att kunskapsresultaten inte uppnås. Förvaltningen finns med i ett särskilt forum med fastighetsbolagen och stadsdelen för att belysa detta. Tidigare trenden med stor utflytt från området har dämpats. Utifrån elevens perspektiv är det då kontinuitet som är en viktig faktor för barns utveckling.

För att ge eleverna en meningsfull fritid ska varje skola i Järva ha minst fyra olika samarbeten med kulturaktör eller lokal idrottsförening. Denna insats syftar till att stärka deltagandet i föreningslivet även efter skoltiden.

I Järva finns flera olika samarbeten i syfte att stärka kunskapsresultaten - *Läslandet* genom Läsfrämjarinstitutet, Vetenskapens Hus och Tekniska museet i Tensta är exempel på det.

2.1.4 Farsta

Farsta arbetar med *skolsociala team* (SST) i samverkan med socialförvaltningen och stadsdelarna. Syftet med insatsen är primärt att öka elevens skolnärvaro och måluppfyllelse genom att ge eleven och familjen stöd utifrån ett helhetsperspektiv. Målgrupp för insatsen är grundskoleelever i årskurs F–9 med upprepad eller längre skolfrånvaro och deras vårdnadshavare, som bor i Stockholms stad.

Skolan samarbetar med stadsdelen gällande fritidslots, parklekar, fritidsgårdar samt lokal samordning mot kriminalitet bland barn och unga. Målet är att tillgången till fritidsaktiviteter för barn i mellanstadieåldrarna efter skoltid ska öka genom att underlätta för barnen att hitta till aktiviteterna.

2.1.5 Hässelby-Vällingby

Samverkan i stadsdelen har ett särskilt fokus på unga i riskzon för destruktivt beteende. Förvaltningen deltar aktivt för att utveckla arbetet med att fånga upp och ge stöd till barn i unga i riskzonen. En särskild koordinator är anställd inom SSPF (skola, socialtjänst, polis,

fritid) för att stödja arbetet i de olika samverkansgrupperna. Särskilda workshops kring hur samverkan ska se ut för att stoppa och motverka digital rekrytering av unga har genomförts.

För att öka skolnärvaron sker en särskild samverkan mellan skola och socialtjänst genom skolsocionomer med fokus på elever i årskurs 4–9.

Stadsdelens trygghetssamordnare leder ett särskilt trygghetsarbete som förvaltningen ingår i. Genom detta finns en gemensam lägesbild som grund för att agera och samverka kring trygghetsfrågor.

3 Planeringsförutsättningar för nämndens verksamhetsområden

3.1 Hemkommun- och huvudmannauppdraget

Utbildningsnämndens ansvar omfattar såväl ett hemkommunsuppdrag som ett huvudmannauppdrag. Hemkommunsuppdraget omfattar samtliga elever som är folkbokförda i Stockholms stad. Huvudmannauppdraget omfattar ansvaret för de kommunala skolornas verksamhet med elever från såväl Stockholm som andra kommuner.

3.1.1 Hemkommunsuppdraget

Utbildningsnämnden ansvarar för att säkerställa att barn och unga bosatta i Stockholms stad har tillgång till ett brett utbud av utbildningsplatser inom grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

För grundskola och gymnasieskola innebär hemkommunsuppdraget att betala bidrag för alla stockholms elever oavsett huvudman, och att bidra till insyn i alla huvudmäns verksamhet. Uppdraget omfattar även viss myndighetsutövning för elever i alla skolor oavsett huvudman, såsom beslut kring anpassad grund- och gymnasieskolas, beslut om tilläggsbelopp för elever med behov av särskilt stöd samt skolpliktsbevakning.

Tabell 3.1: Antal folkbokförda elever 2026 per skolform

	Totalt	Därav i stadens skolor	Därav i andra huvudmäns skolor
Grundskola och anpassad grundskola	100 488	74 292	26 196
Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola	32 621	12 782	19 839
Summa	133 109	87 074	46 035

3.1.2 Huvudmannauppgiften

Som huvudman för den kommunala verksamheten har utbildningsnämnden ansvar för kommunala fritidshem, grund- och gymnasieskolor samt anpassade grund- och gymnasieskolor.

Tabell 3.2: Antal elever i stadens skolor 2026 per skolform

	Totalt	Därav från Stockholm	Därav från andra kommuner
Grundskola och anpassad grundskola	75 907	74 292	1 615
Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola	19 569	12 782	6 787
Summa	95 476	87 074	8 402

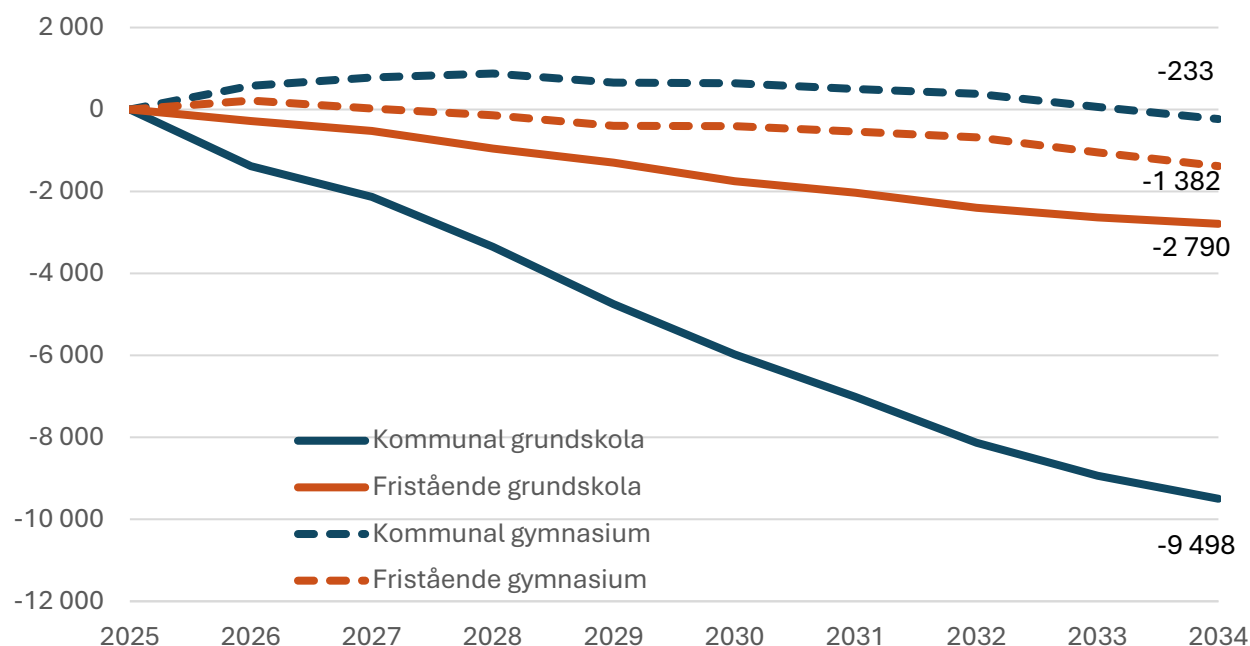
3.2 Demografisk utveckling

Efter femton år av kraftig ökning av antal barn har trenden nu vänt. Färre barn föds och färre flyttar in från andra länder både i Stockholm och i landet i stort. De mindre årskullarna är nu i grundskoleåldern. Sen toppåret 2022 har elevantalet i stadens kommunala grundskolor redan minskat med cirka 2 900 elever och minskning med ytterligare 4 700 elever förväntas fram till år 2029. År 2034, som är det sista året i stadens elevantalsframskrivning, förväntas 67 200 elever gå i stadens kommunala grundskolor, en minskning med 9 500 elever sedan hösten 2025.

Elevökningen inom gymnasieskolan pågår fram till och med 2026 för att därefter plana ut. Prognosen visar att antalet 16-åringar i Stockholm därefter ligger kvar på en historiskt hög nivå, även om minskningar väntas först 2033, och sedan en ny lägre nivå från 2038. Trots dessa nedgångar bedöms antalet 16-åringar inte sjunka under nivån från 2018, som då utgjorde ett toppår.

Diagram 3.1: Elevantalsframskrivningar 2025–2034 för grund- och gymnasieskolor i Stockholms stad efter regi

Det sjunkande elevantalet innebär att överkapacitet uppstår i grundskolan. För att bibehålla en hög fyllnadsgrad krävs en kontinuerlig avveckling av lokaler men också en anpassning av många skolors organisation till de nya förutsättningarna med minskat elevantal. Det sjunkande elevantalet kan dock innebära bättre förutsättningar för att hitta evakueringslösningar i samband med att skolor behöver genomgå större underhållsarbete.

Det sjunkande elevunderlaget i grundskolan innebär också att nya sökmönster kan uppstå mellan skolor. Ett överskott av platser på skolor med attraktiva lägen i innerstaden eller närförort kan få till följd att fler elever från ytterstaden söker sig skolor i mer centrala lägen.

Behovet av att minska antalet utbildningsplatser inom gymnasieskolan i regionen kommer främst att påverka de skolor som har ett lågt söktryck. Vid slutantagningen 2025 fanns endast ett fåtal lediga platser på Stockholms stads skolor. Det ger staden ett starkt utgångsläge inför de kommande minskningarna av elevantalet i regionen.

Se mera under kapitel 5

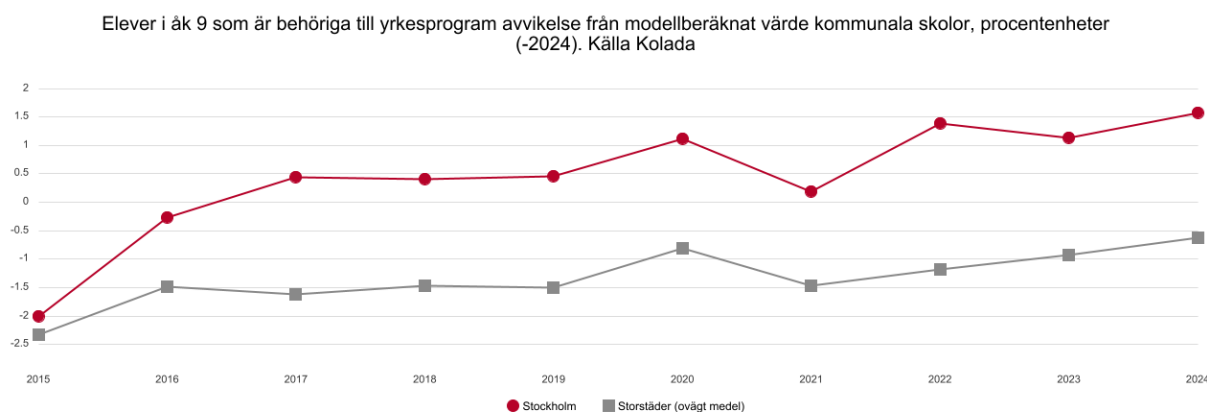

3.3 Perspektiv på utbildningsförvaltningens verksamhet

En viktig del av omvärldsbevakningen i en kommun är att jämföra sin egen verksamhet både med andra kommuner och över tid. Just jämförelse med andra kan vara en utmaning, eftersom förutsättningarna spelar så stor roll både för skolresultaten och kostnaderna. För att jämförelser ska bli relevanta är det viktigt att justera resultat- och kostnadsmått för ökad jämförbarhet. Sådana justerade nyckeltal finns i databasen Kolada.

3.3.1 Perspektiv på grundskolan

I diagrammen nedan jämförs utbildningsförvaltningens kommunala grundskola med genomsnittet för de tre storstäderna, med avseende på resultat¹ (andel i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram) och kostnader² (strukturjusterad kostnad per elev). Sammanfattningsvis har förvaltningens grundskolor 2024 goda resultat som förbättrats över tid, och relativt höga kostnader.

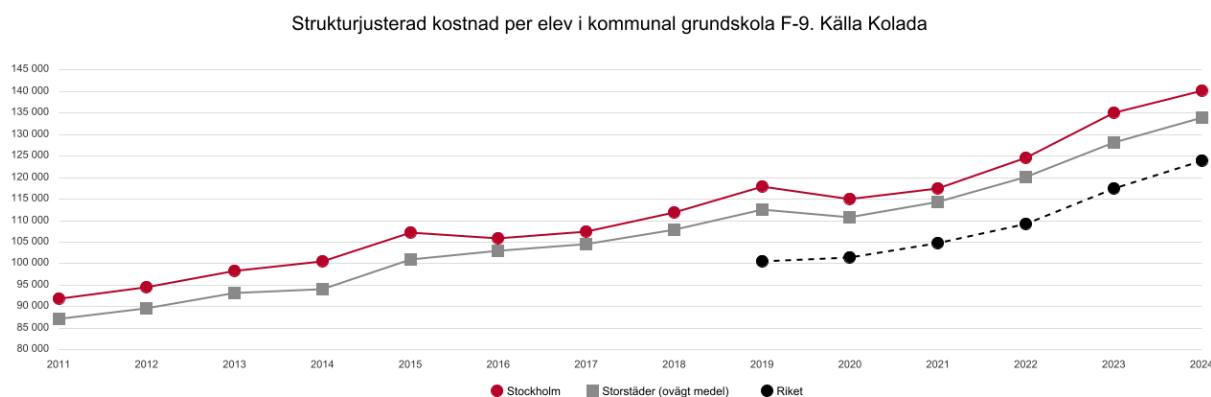
Strukturjusterade data för andel behöriga till yrkesprogram finns i Kolada från 2015. Vid den tiden var resultatet för stadens grundskolor 2 procent sämre än förväntat givet elevsammansättningen, vilket var ungefär samma nivå som genomsnittet för storstäderna.

¹ Nyckeltalet visar skillnaden mellan andel behöriga till yrkesprogram och den statistiskt förväntade andelen, då hänsyn tas till elevgruppens socioekonomiska sammansättning. Skillnaden redovisas i procent. En positiv avvikelse betyder att andelen är högre än förväntat, och en negativ avvikelse att andelen är lägre än förväntat. Nyckeltalet är framtaget av SKR, baserat på data från Skolverket och SCB.

² Den strukturjusterade kostnaden per elev i kommunal grundskola baseras på de kostnader kommunerna redovisar i Skolverkets kostnadsstatistik. En justering har gjorts så att hänsyn tas till förutsättningarna att bedriva en kostnadseffektiv verksamhet. Justeringen bygger på kostnadsutjämningsmodell för förskoleklass och grundskola, och är framtagen av RKA baserat på underlag från SCB och SKR.

Över tid har sedan resultatet förbättrats så att stadens skolor 2024 låg 1,5 procent bättre än förväntat. Även genomsnittet för storstäderna har förbättrats men ligger fortfarande under förväntat värde. Malmös resultat har 2023–2024 höjts till ungefär samma nivå som Stockholms, men Göteborg har haft en negativ utveckling som drar ned genomsnittet för storstäderna.

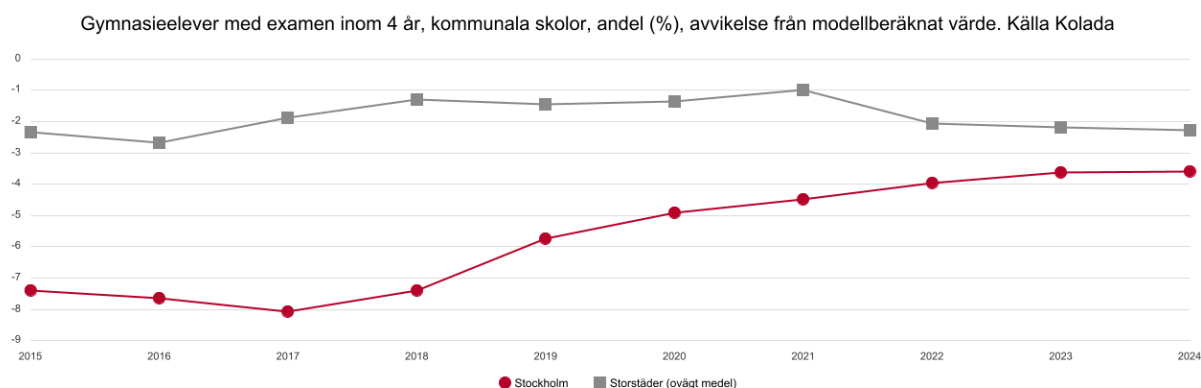
Strukturjusterad kostnadsnivå kan i Kolada följas från 2011 och framåt. Under hela perioden har Stockholm haft högre kostnadsnivå än snittet för storstäderna, på ungefär samma nivå som Göteborg men klart högre än Malmö.

3.3.2 Perspektiv på gymnasieskolan

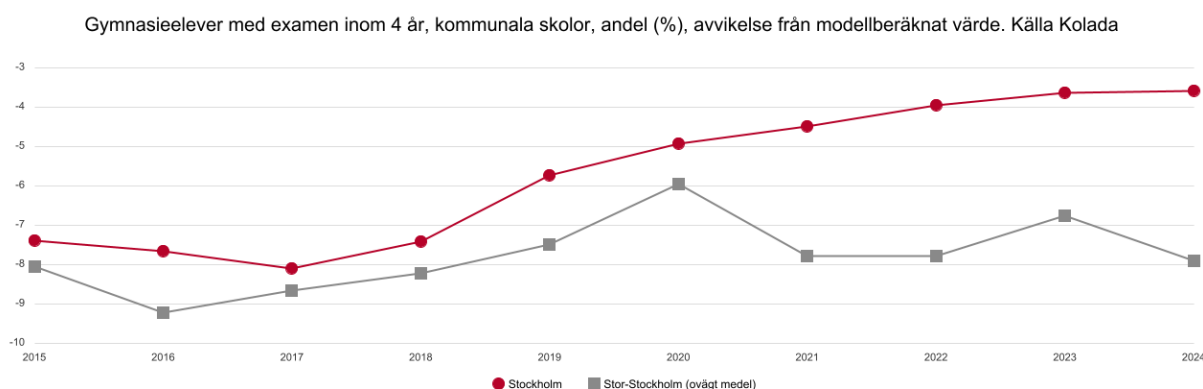
I diagrammen nedan jämförs utbildningsförvaltningens kommunala gymnasieskola med genomsnittet för storstäderna respektive kommunerna i Stor-Stockholm, med avseende på resultat³ (andel elever med examen inom 4 år) och kostnader⁴ (programvalsjusterad kostnad per elev). Sammanfattningsvis har förvaltningens gymnasieskolor lägre resultat (under förväntat) – som dock förbättrats över tid – och relativt låga kostnader.

³ Nyckeltalet visar skillnaden mellan andel elever i kommunal gymnasieskola som tar examen inom 4 år och den statistiskt förväntade andelen, då hänsyn tas till elevgruppens socioekonomiska sammansättning. Skillnaden redovisas i procent. En positiv avvikelse betyder att andelen är högre än förväntat, och en negativ avvikelse att andelen är lägre än förväntat. Nyckeltalet är framtaget av SKR, baserat på data från Skolverket och SCB.

⁴ Den programvalsjusterade kostnaden per elev i kommunal gymnasieskola baseras på de kostnader kommunerna redovisar i Skolverkets kostnadsstatistik. En justering har gjorts så att hänsyn tas till skillnader i verksamhetens programmix, eftersom olika program är olika kostsamma att erbjuda. Justeringen har gjorts med hjälp av riksprislistan. Nyckeltalet är framtaget av RKA, baserat på underlag från SCB och Skolverket.

Uppgifter finns från 2015, och det året är det strukturerade resultatet avseende andel som tar examen inom 4 år för stadens gymnasieskolor mer än 7 procent under förväntat, betydligt sämre än genomsnittet för de tre storstäderna. Genomsnittet för storstäderna ligger kvar på samma nivå hela perioden, men Stockholms resultat förbättras och är i slutet av perioden bara någon procent sämre än snittet för storstäderna. År 2024 är resultatet för Stockholms gymnasieskolor drygt 3 procent under förväntat.

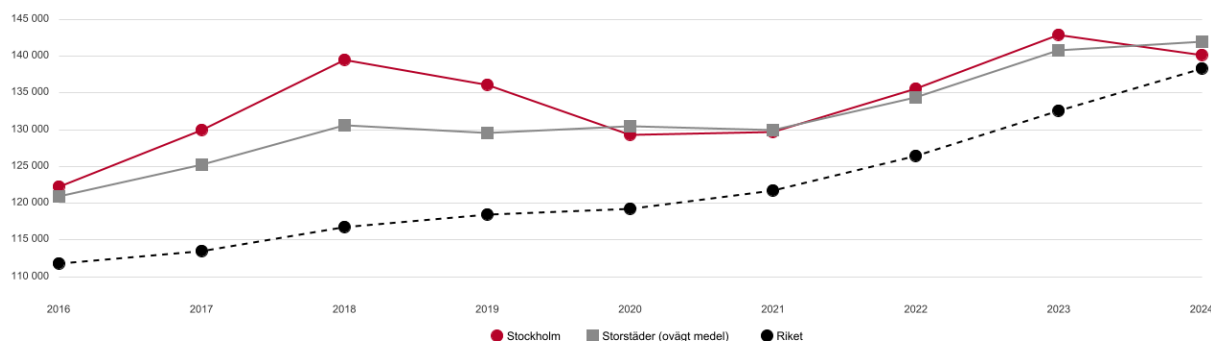

Om man i stället jämför med kommunerna i Stor-Stockholm så var Stockholms resultat något bättre 2015. Medan Stor-Stockholms resultat i stort sett ligger kvar på samma låga nivå hela perioden, så förbättras Stockholms resultat därefter.

Nedan jämförs också kostnaderna med först storstäderna, sedan Stor-Stockholm.

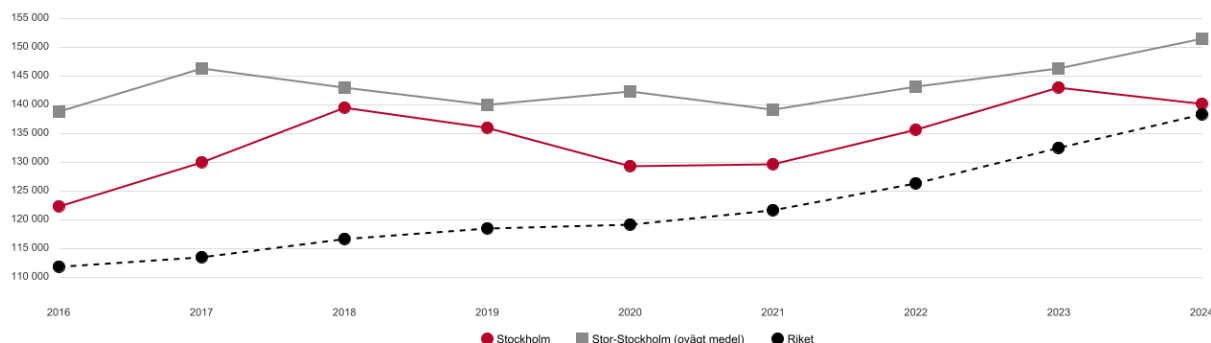

Programvalsjusterad kostnad kommunal gymnasieskola, kr/elev. Källa Kolada

Den programvalsjusterade kostnaden per elev i gymnasieskola kan jämföras från 2016. I början av perioden ligger Stockholms kostnader lite högre än genomsnittet för storstäderna, men från 2019 är den i princip densamma.

Programvalsjusterad kostnad kommunal gymnasieskola, kr/elev. Källa Kolada

Jämfört med genomsnittet för Stor-Stockholm ligger Stockholms kostnader lägre hela perioden, med ganska stora variationer i hur mycket. För 2024 är skillnaden cirka 10 000 kronor per elev.

3.4 Förändringar inom skolområdet

Den 1 juli 2025 infördes ämnesbetygsreformen Gy25 och från och med hösten 2028 införs tioårig grundskola. Utöver detta har regeringen lämnat tio propositioner med förslag om ändringar i skollagen till riksdagen och några av förslagen kommer att belysas i detta avsnitt. Om förslagen beslutas kommer flera omfattande reformer att implementeras under en snäv tidsperiod. Organisatoriskt kommer förändringarna kräva betydande insatser av huvudmännen särskilt i kombination med att flera omfattande förändringar börjar gälla under samma tidsperiod.

Beslutade reformer

3.4.1 Gy25

Reformen Gy25 infördes läsårsstarten 2025/2026 och innebär bland annat en övergång från kursbetyg till ämnesbetyg i gymnasieskolan. Under två läsår kommer två parallella betygssystem att användas vilket ställer krav på tydlig struktur och anpassade uppföljningsperioder.

3.4.2 Tioårig grundskola

Riksdagen har beslutat om lagändringar i enlighet med regeringens proposition *En tioårig grundskola*. Beslutet innebär att från och med hösten 2028 kommer förskoleklassen ersättas med en ny årskurs 1. Även den anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska utökas med en ny första årskurs.

För förskollärarna som idag arbetar i förskoleklass är kompetensutvecklingsinsatser påbörjade i framför allt ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Först vid ansökan om lärarlegitimation hos Skolverket blir det klart om de kompetensutvecklingsinsatser som genomförts är tillräckliga för att förskollärarna ska bli behöriga. Det kan finnas behov av ytterligare insatser under perioden. Förvaltningen kommer bevaka påverkan av digitala systemstöd och genomföra de ändringar som behöver göras som följd av den nya skolformsindelningen.

Propositioner

3.4.3 Nytt betygssystem

Regeringen har lämnat förslag på ett mer likvärdigt betygssystem och en ny modell för att beräkna meritvärde. Förslaget innebär bland annat att det införs en tiogradig betygsskala och att nationella slutprov införs. Ändringarna ska i huvudsak träda i kraft den 1 juli 2028.

Förändringen kräver att huvudmannen genomför kompetensutvecklingsinsatser men även kommunikationsinsatser för att elever och vårdnadshavarna ska få förståelse för vad det nya systemet innebär. Digitala stödsystem behöver anpassas till det nya betygssystemet.

3.4.4 Nya läroplaner i grundskolan

Regeringen har lämnat förslag om hur läroplanerna för de olika skolformerna ska utformas med syfte att åstadkomma en skola med kunskapsuppdraget i fokus. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028 och ska tillämpas från och med höstterminen 2028.

Reformen kommer att kräva kompetensutvecklingsinsatser, kommunikationsinsatser och eventuellt även utveckling av digitala systemstöd.

3.4.5 Tid för undervisningsuppdraget

Regeringen har lämnat förslag om att reglera lärares tid för såväl undervisning som planering och uppföljning av undervisning i syfte att ge lärare bättre förutsättningar för undervisningsuppdraget. Om förslaget beslutas kommer förvaltningen att behöva kartlägga och analysera nuvarande undervisningstid för att kunna bedöma konsekvenserna i termer av rekryteringsbehov och kostnader. Förslaget är att regleringen införs från 1 juli 2027, vilket är en ytterst snäv tidsplan.

3.4.6 Förbättrat stöd i skolan

Propositionen om förbättrat stöd i skolan innehåller förslag som bland annat innebär att elever ska ges stödundervisning i ett tidigt skeende, att standardiserade tester ska genomföras för att identifiera stödbehoven och att bestämmelserna om särskilt stöd ska ändras. Om förslagen beslutas behöver förvaltningen beräkna vad det innebär i form av exempelvis lokalkostnader utifrån att stödinsatser kan behöva bedrivas i andra lokaler. Det kan också uppstå behov att öka den specialpedagogiska kompetensen.

Övriga propositioner som är överlämnade till riksdagen är *Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan*, *Överlämnande av uppgifter mellan skolor i brottsförebyggande syfte*, *Offentlighetsprincipen med lättnadsregler för mindre enskilda huvudmän i skolväsendet*, *Utökade registerkontroller i skolväsendet*, *Legitimation och behörighet i den tioåriga grundskolan* och *Bättre förutsättningar för yrkesutbildning*.

3.5 Kompetensförsörjning

För att erbjuda en skola av hög kvalitet är det avgörande att stadens skolor är attraktiva arbetsplatser som har förutsättningar för att rekrytera och behålla kompetenta medarbetare.

Sammantaget bedöms utbildningsförvaltningen ha goda förutsättningar att möta kommande kompetensförsörjningsutmaningar. Förvaltningens storlek och samlade resurser skapar möjligheter till strategiskt omplaceringsarbete, långsiktig planering och genomförande av riktade insatser. Förvaltningens attraktivitet skapar förutsättningar för att rekrytera och behålla medarbetare. Detta tillsammans med det systematiska arbetet utifrån stadens kompetensförsörjningsprocess ger en stabil grund för en långsiktig hållbar kompetensförsörjning.

Samtidigt präglas planperioden av betydande osäkerhet. Minskade barn- och elevkullar, förslag om reglerad undervisningstid för lärare samt flera parallella reformer kan var för sig och tillsammans få stor påverkan på personalbehov, behörighetskrav, ekonomi och

organisation. Sammantaget innebär detta att prognoser behöver tolkas med försiktighet och kontinuerligt revideras.

Förvaltningen behöver kunna arbeta proaktivt utifrån olika möjliga scenarios och ha beredskap för både snabb omställning och gradvisa justeringar över tid, exempelvis vid kombinationer av elevminskningar och ökat personalbehov till följd av reformer och omorganisationer. Det innebär att planering, rekrytering, omställning och kompetensutveckling behöver följas upp oftare och anpassas löpande. Det också viktigt att förvaltningen snabbt kan ställa om bemanning och kompetens mellan skolor för att upprätthålla kvalitet och effektivitet. Olika behörigheter, ämnen och befattningar påverkas olika mycket av elevminskningar och reformer. Vissa kompetenser riskerar överskott i delar av organisationen samtidigt som brist kan kvarstå eller förstärkas inom andra områden, exempelvis inom anpassad skola, vissa ämnen samt elevhälsans professioner. Detta kräver fortsatt arbete med riktade kompetens- och behörighetshöjande insatser, omplaceringar och differentierade strategier för olika personalkategorier. Kompetensförsörjningsarbetet ska bidra till ökad likvärdighet. Förändringar i personalstruktur och bemanning får inte leda till ökade skillnader i undervisningens kvalitet mellan skolor och elevgrupper. Riktade stödinsatser, ett fortsatt fokus på behörighet och undervisningskvalitet samt stärkt pedagogiskt ledarskap är avgörande för att säkerställa att alla elever, oavsett skolområde, skolform eller förutsättningar, möter en likvärdig utbildning även i en period av hög osäkerhet och omställning.

Förvaltningens arbete med kompetensförsörjning beskrivs mera i bilaga 3.

3.6 Säkerhet och beredskap

Säkerhetsläget i Europa har de senaste åren inneburit ökade krav på en stärkt beredskap på skolorna och central förvaltning. Arbetet är långsiktigt och kommer att kräva resurser under de kommande åren – både i form av kompetens på central förvaltning och genom att skolledningar och andra nyckelgrupper avsätter tid och personella resurser. Det förändrade säkerhetsläget medför också ökade krav på hög it-säkerhet och därmed ökade kostnader. Samarbetet med stadsledningskontoret och andra nämnder är betydelsefullt för arbetet med att stärka beredskapen.

Under de senaste åren har flera allvarliga incidenter och våldsdåd ägt rum i anslutning till skolor. Förvaltningen har under en längre tid prioriterat säkerhetsarbetet. Beredskapen för att hantera allvarliga incidenter är överlag god inom stadens kommunala skolor. Samtidigt behöver skolans beredskap mot allvarliga incidenter fortsätta stärkas genom kontinuerlig övning, kompetensstöd och lokal samverkan.

Den 1 juli 2025 infördes ett nytt kapitel i skollagen om skolsäkerhet. Lagändringen innebär tydligt höjda krav på skolornas säkerhetsarbete vilket kommer kräva resurser såväl på varje skola som på central förvaltning. Polisen och andra myndigheters stöd för att utveckla

skolornas säkerhetsarbete behöver fortsätta utvecklas och stärkas. Även det lokala säkerhetsarbetet vad gäller den fysiska såväl som personella beredskapen kräver utökade resurser.

3.7 En grön och fossilfri skola

Stockholms stads miljöprogram med underliggande handlingsplaner innebär en tydlig ambitionshöjning med konkret påverkan på skolornas verksamhet de kommande åren. Ambitionshöjningen är särskilt tydlig när det gäller klimatpåverkan från konsumtion, där utsläppen av växthusgaser ska minska med 50 procent till 2030.

Förvaltningen har identifierat sex övergripande insatser för miljö- och klimatarbetet den kommande treårsperioden:

- klimatanpassade och gröna skolmiljöer
- giftfri miljö för barn och unga
- minskad klimatpåverkan från skolmältider
- hållbar konsumtion och cirkulära flöden
- lärande för hållbar utveckling
- hållbara upphandlingar och inköp.

Giftfri skola och minskad klimatpåverkan från skolmältider är de områden där förvaltningen bedömer att arbetet kan göra störst skillnad de kommande åren. Ett stort fokus kommer vara på utfasning av skadliga kemikalier från skolorna, minskad plastanvändning och minskat matsvinn. I samband med budget 2026 har förvaltningen erhållit budgetjustering från kommunfullmäktige för särskilda insatser inom dessa områden. Förvaltningen bedömer att insatserna kommer behöva fortsätta under flera år.

Arbetet med minskad klimatpåverkan från skolmältiderna kommer under 2026–2028 i huvudsak bedrivas inom ramen för det ESF-finansierade projektet *Hållbara skolmältider*.

Ökat återbruk och cirkularitet är centrala arbetssätt för mer hållbara konsumtionsmönster. En viktig förutsättning är att det finns praktiska lösningar i form av lagerutrymmen för förvaring. Det gäller såväl storskaligt återbruk av möbler och andra större inventarier, som mer nischade återbruksprodukter som storköksutrustning och kemikalier för undervisningen. Förvaltningen vill lyfta behovet av en stadsövergripande samordning för att erbjuda lämpliga lagerlokaler för återbruk.

3.8 Digitalt stöd

Arbetet med digitala systemstöd påverkas av förändringar i lagstiftning och politiska beslut. Den snabba utvecklingen inom teknik, lagstiftning, pedagogik och stadens egna prioriteringar påverkar i hög grad inriktning och förutsättningar. Förändringar i omvärlden leder till nya

krav på systemstöden – både vad gäller funktionalitet, säkerhet och användarupplevelse – och påverkar därmed kapaciteten för förvaltning och utveckling.

Vissa påverkansfaktorer är av tvingande karaktär och kräver direkta anpassningar av systemstöden inom en given tidsram, vilket kan innebära att tidigare planerade insatser behöver omprioriteras och att resurser omfördelas.

Den snabba globala utbyggnaden av datacenter leder till en akut komponentbrist. Denna utveckling bidrar till skenande priser på konsument- och arbetsdatorer och tillhörande digital utrustning. Prisökningarna är svåra att förutse på grund av omvärldsläget.

4 Sammanfattande ekonomisk analys

4.1 Drift

Nämndens budgetram bygger i huvudsak på kommunfullmäktiges (KF) ersättning per elev – så kallade schabloner – i de verksamheter som förvaltningen fördelar resurser till. Det betyder att budgetramen per automatik anpassas till förändringar i antalet elever (prestationer). Förvaltningens övriga intäkter består främst av strukturersättning från KF, statsbidrag och föräldraavgifter för fritidshem.

Kostnaderna består till stor del av lönekostnader för den egna personalen och för lokaler. Kostnadsökningar i den kommunala skolverksamheten kan hanteras genom effektivisering av verksamheten, genom justering av schablonernas nivåer eller genom en kombination av de två.

Samtliga beräkningar som redovisas i detta underlag utgår från budget och prisnivå 2026, och bygger på nu kända förhållanden och antaganden om utvecklingen de närmaste åren. En översyn behöver göras inför det slutliga arbetet med budget 2027.

4.1.1 Sammanfattning av driftkostnadsutvecklingen

I tabell 4.1 visas kommunfullmäktiges budgetram och de prestations- och kostnadsförändringar som prognostiseras under planperioden.

Tabell 4.1 Budgetram 2026 och beräknat behov 2027–2029 jämfört med KF 2026, mnkr

Utbildningsnämnden, mnkr	KF 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2029 jfrt KF 2026
Kostnader	21 436	21 436	21 436	21 436	0
Intäkter	-279	-279	-279	-279	0
KF:s budgetram	21 157	21 157	21 157	21 157	0
Ändrade behov, årlig förändring, mnkr		-79	213	130	263
Prestationer ⁵		-373	-155	-241	-769
Kostnadsökning kommunal verksamhet		294	368	371	1 032
Löneutveckling ⁶		324	314	314	952
Lokalkostnadsökning som inte finansieras av schablonintäkter ⁷		-31 ⁸	54	57	80

Jämfört med budgetramen för 2026 bedöms förvaltningen 2027 behöva en 79 miljoner kronor lägre budgetram (*Ändrade behov, årlig förändring* i tabell 4.1). Vid en given kostnad per elev leder färre elever till lägre kostnader med 373 miljoner kronor. Samtidigt väntas kostnaderna för löner och lokaler i den kommunala verksamheten öka med 294 miljoner kronor, vilket ger netto -79 miljoner kronor. Över hela perioden är det lönekostnaderna som väntas stå för huvuddelen av kostnadsökningen för den egna verksamheten.

Som framgår av känslighetsanalysen i tabell 4.11 nedan har exempelvis löneutveckling och internränta stor betydelse för kostnaderna. En osäker omvärld och den kommande avtalsrörelsen 2027 kan leda till att kalkylen förändras snabbt. Beräkningarna bygger också på att skolornas fyllnadsgrad är i linje med förutsättningarna i lokalförsörjningsplanen.

4.1.2 Kostnader i den kommunala verksamheten 2027

I tabell 4.1 redovisas en *kostnadsökning i kommunal verksamhet* på 294 miljoner kronor år 2027. I tabell 4.2 och 4.3 nedan redovisas den uppdelad på grund- respektive gymnasieskola.⁹

⁵ Se tabell 4.5 nedan

⁶ Se tabell 4.8 nedan

⁷ Se tabell 4.9 och 4.10 nedan

⁸ År 2027 sjunker lokalkostnaderna mer än den minskning av utrymmet för lokalkostnaderna som schablonintäkternas utveckling medför, därför är tecknet negativt. Det betyder att det i princip finns utrymme för högre lokalkostnader, med nuvarande schablon och med en skolpeng till skolor i egen regi motsvarande 71 % av schablonen. Från och med 2028 väntas lokalkostnaderna öka mer än schablonintäkterna medger.

⁹ En mer detaljerad redovisning av kostnadsutvecklingen följer i kommande avsnitt.

Vidare redovisas i tabellen tillräcklig schablonhöjning för att kompensera för kostnadshöjningen i den kommunala verksamheten. En lägre schablonhöjning kräver effektivisering av verksamheten för att få budgeten i balans.

Tabell 4.2 Kostnadsutveckling kommunal grundskola 2027

	Grundskola, fritidshem och anpassad grundskola
Kostnadsökning, mnkr	234
Tillräcklig schablonhöjning, procentenheter	2,2
Skolpeng kommunal skola, % av tillräcklig schablon	71,9
Kostnadsökning KF till följd av höjda schabloner (inklusive effekt på ersättning till andra huvudmän), mnkr	306

För Stockholms stads kommunala grundskolor ger förväntad löneutveckling 258 miljoner kronor högre kostnader 2027 jämfört med 2026. Lokalkostnaderna och lönekostnader på central förvaltning ger sammanlagt -23 miljoner kronor, utöver den minskning av utrymmet för kostnader på central förvaltning som färre elever medför. Nettot om +234 miljoner kronor motsvarar en schablonhöjning på 2,2 procent. Skolpengens andel av schablonen skulle då bli 71,9 procent.

En höjning av schablonen med 2,2 procent skulle också påverka bidragen till fristående och andra kommuners skolor. Den totala kostnadsökningen för KF beräknas uppgå till 306 miljoner kronor, vid full täckning av kostnadsökningarna i den kommunala verksamheten.

För gymnasieskolan är beräkningen av tillräcklig schablonhöjning mer komplex eftersom resultatet beror på den totala effekten av volymförändringar, hur schablonerna inom kommunförbundet Storsthlm's samverkansområde utvecklas och på hur respektive huvudmans program-mix ser ut. Tabellen nedan bygger på antagandet att länsprislistan höjs med lika mycket som Stockholms stads schablon.

Tabell 4.3 Kostnadsutveckling kommunal gymnasieskola 2027

	Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola
Kostnadsökning, mnkr	59
Tillräcklig schablonhöjning, procentenheter	2,3
Skolpeng kommunal skola, % av tillräcklig schablon	67,6
Kostnadsökning KF till följd av höjda schabloner (inklusive effekt på ersättning till andra huvudmän), mnkr	97

Kostnadsökningen om 59 miljoner kronor är så gott som helt konsekvensen av förväntad löneutveckling. Beräkningen att en höjning av schablonen på 2,3 procent behövs baseras på behovet för egen regi. Om höjningen av länsprislistan blir lika stor, beräknas merkostnaden för KF år 2027 uppgå till 97 miljoner kronor.

4.1.3 Intäkter av prestationer (antal elever) och schablonersättning, utbildningsnämnden

I tabell 4.4 visas förväntade förändringar av antal elever som bor i Stockholm 2027–2029. För 2027 visas förändringen jämfört med antagandena i kommunfullmäktiges budget 2026.

Elevantalsutvecklingen per verksamhet och typ av huvudman redovisas i bilaga 2

Schablongrundande samt interkommunala elever 2027–2029.

Tabell 4.4 Årliga förändringar av antal folkbokförda elever, samtliga huvudmän

Verksamhet	Plan 2027	2028	2029	Summa tre år
Fritidshem	-1 464	-491	-636	-2 591
Grundskola	-3 420	-1 397	-1 747	-6 564
Anpassad grundskola	110	77	51	238
Gymnasieskola	23	-130	-324	-431
Anpassad gymnasieskola	60	-1	-6	53

En stor minskning av antalet elever i fritidshem och grundskola noteras för 2027, jämfört med antagandet för 2026 i KF:s budget. Elevantalsantagandena i KF:s budget bygger på antal elever i grundskoleåldern i mars föregående år, och för gymnasieelever på den senast framtagna framskrivningen vid färdigställande av budget. Förvaltningens uppgifter bygger på bedömningen för innevarande år i VP-arbetet och den senaste elevantalsframskrivningen. Vid förändringar i elevantal kan skillnaden bli stor mellan KF:s antagande för innevarande år, och förvaltningens bedömning för planperiodens första år. Utvecklingen år två och tre i planperioden stämmer överens med utvecklingen i Swecos elevantalsframskrivning.

De senaste åren har andel Stockholmslever som går i anpassad grundskola ökat. Förvaltningen har antagit att andelen fortsätter att öka 2027–2029, vilket gör att antalet elever i anpassad grundskola ökar trots att det totala antalet elever i grundskoleåldern minskar.¹⁰

Antalet elever i gymnasieskola antas minska något under planperioden, efter många år av ökande volymer.

¹⁰ Andelen har antagits öka med 0,07 procentenheter per år, vilket är årlig ökningstakt 2024–2026.

Budgeteffekten av de årliga förändringarna av antal elever på kommunfullmäktiges schablonersättning (*Prestationer* i tabell 4.1), baserat på 2026 års schabloner, redovisas per verksamhet i tabell 4.5.

Tabell 4.5 Budgeteffekt av årliga förändringar av antal elever, samtliga huvudmän, mnkr

	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa tre år
Fritidshem	-88	-29	-38	-155
Grundskola	-373	-152	-190	-716
Anpassad grundskola	62	43	29	133
Gymnasieskola	3	-16	-39	-52
Anpassad gymnasieskola	24	-0	-2	21
Summa prestationsförändringar	-373	-155	-241	-769

Som framgår av tabellen väntas förvaltningens intäkter från KF för prestationer minska med 373 miljoner kronor 2027, vid oförändrad schablon.

4.1.4 Intäkter av prestationer (antal elever) och schablonersättning, kommunal skola

Budgeteffekten av de årliga elevantalsförändringarna för den kommunala verksamheten, vid nuvarande schablonnivåer, redovisas i tabell 4.6. För elever från andra kommuner har effekten beräknats utifrån Stockholms schabloner.

Tabell 4.6 Budgeteffekt av förändringar av antal elever kommunal skola, mnkr

	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa tre år
Stockholms elever i kommunal grundskola, fritidshem och anpassad grundskola	-300	-99	-152	-551
Elever från andra kommuner i kommunal grundskola, fritidshem och anpassad grundskola	1	-1	-2	-2
Stockholms elever i kommunal gymnasieskola och anpassad gymnasieskola	35	9	-8	36
Elever från andra kommuner i kommunal gymnasieskola och anpassad gymnasieskola	19	10	-0	28
Summa förändring egen regi	-245	-82	-162	-489

Jämfört med KF:s budget 2026 förväntas en intäktsminskning för kommunal grundskola 2027 till följd av färre elever, och en intäktsökning för kommunal gymnasieskola.

4.1.5 Lönekostnadsutveckling i kommunal verksamhet

I tabell 4.7 visas löneökningen på utbildningsförvaltningen de senaste åren, och antaganden för 2026–2029.

Tabell 4.7 Löneutveckling, procent

Genomsnitt, hela förvaltningen	2024	2025	Antagande 2026	Antagande 2027	Antagande 2028–2029	Medel 2 år 2024–2025	Medel 5 år 2021–2025
Procent	3,3	3,4	3,0	3,0	2,8	3,4	3,0

Lönekostnaderna 2027–2029 inklusive personalomkostnadspålägg ökar enligt tabell 4.8 nedan. Beräkningarna baseras på:

- lönesumman för samtliga anställda i förvaltningen i januari 2026
- antagande om löneökningar enligt tabell 4.7
- samma personalomkostnadspålägg som 2026 (40,0 procent)
- antagande om en minskning av antal anställda med en procent om året, vilket ungefär motsvarar relevantförändringarna.

Kostnadsökningen nedan beräknas som effekten av löneökningarna på respektive års antal anställda.

Tabell 4.8 Lönekostnadsökning, mnkr

	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa tre år
Ökning jämfört med föregående år	324	314	314	952

Lönekostnaderna är de belopp som redovisas som *Löneutveckling* i tabell 4.1.

4.1.6 Lokalkostnader i kommunal verksamhet

En översyn av samverkansavtalet mellan SISAB och staden pågår. Resultatet av översynen kan ha stor påverkan på utbildningsnämndens budget både när det gäller hyreskostnader och förutsättningar för underhåll i skolorna.

Den totala lokalkostnaden för de kommunala skolorna beräknas, under nuvarande förutsättningar, vara 11 miljoner kronor högre 2029 jämfört med 2026. Grundskolans lokalkostnad minskar med 24 miljoner kronor, och gymnasieskolans ökar med 35 miljoner kronor.

I kommande tabeller 4.9 och 4.10 analyseras lokalkostnadsutvecklingen för grund- respektive gymnasieskola. I tabellerna tas utgångspunkt i de hyreskostnader som redovisas i lokalförsörjningsplanen. Årshyran för 2026–2029 baseras på nuvarande internränta 3,16

procent (KF:s internränta 2,8 procent samt tillägget för samverkansavtalet med SISAB 0,36 procent).

För att fånga behovet av resurser för planperioden läggs en prognos för årliga hyreshöjningar till, liksom ett avdrag för förväntade kostnader för lokaler som inte används i undervisningen och därför inte ska ingå i underlaget för beräkning av grundbeloppet. Slutligen läggs också övriga kostnader till, varpå total lokalkostnad för respektive år kan beräknas.

Då antalet elever förändras i verksamheten förändras också intäkterna. Vid en given andel av schablonen som betalas ut till skolor i egen regi i form av skolpeng (grundskolan) eller programpeng (gymnasiet), förändras därmed budgetutrymmet för att bekosta lokalerna, om schablonerna är oförändrade. I tabellerna redovisas en uppdelning av den årliga lokalkostnadsutvecklingen på effekten av förändrade schablonintäkter, och resterande ofinansierade lokalkostnadsutveckling. Det är den ofinansierade lokalkostnadsutvecklingen som leder till krav på effektivisering, eller kompenseras vid en schablonhöjning.

Grundskola och anpassad grundskola

I tabell 4.9 redovisas lokalkostnadernas utveckling under planperioden, tillsammans med förväntat antal elever och kostnaden i kronor per elev.

Tabell 4.9 Lokalkostnad grundskola och anpassad grundskola

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Årshyra exklusive hyreshöjning, inklusive tomställda lokaler, mnkr ¹¹	2 333	2 277	2 270	2 252
Hyreshöjning, mnkr ¹²	0	11	34	56
Avdrag ej grundbeloppsgrundande lokalkostnader ¹³	-96	-96	-96	-96
Övriga lokalkostnader, mnkr ¹⁴	128	128	128	128
Summa lokalkostnader, mnkr	2 365	2 321	2 336	2 341
Lokalkostnadsförändring mot föregående år, mnkr		-45	16	5
Lokalkostnadsförändring som täcks av schablonintäkter, mnkr		-15	-29	-45
Ofinansierad lokalkostnadsökning (+) eller budgetutrymme (-), mnkr		-30	45	49
Total elevantalsprognos kommunal skola, antal	75 907	74 842	73 859	72 552
Lokalkostnad per elev, kronor	31 160	31 005	31 634	32 269
Lokalkostnadens andel av schablonen	22,2%	22,1%	22,6%	23,0%

Kapacitetsminskning planeras med cirka 3 670 platser till och med 2029. Samtidigt väntas elevantalen sjunka med cirka 3 355 för samma period. Trots att kapaciteten minskar mer än antalet elever beräknas förvaltningens lokalkostnader öka med 1 108 kronor per elev mellan 2026 och 2029. Den viktigaste förklaringen till det är förväntade hyreshöjningar inom ramen för hyresavtalen. Lokalkostnaderna per elev beräknas fortsätta öka i ungefär samma takt till 2034, med nuvarande planering. Förvaltningens arbete med att både på kort och lång sikt

¹¹ Årshyra exklusive hyreshöjning men inklusive kostnad för tomställda lokaler är lika med den årshyra som redovisas i lokalförsörjningsplanen.

¹² Avtalen med SISAB innebär en årlig uppräknig av befintliga hyror genom indexering, och effekten av det redovisas separat på raden *Hyreshöjning, mnkr*. Indexeringskostnaden har beräknats med 80 % av KPI enligt SKR:s senaste prognos för egna lokaler, och 100 % av KPI för lokaler med privata hyresvärdar.

¹³ Från och med 2025 ingår inte kostnaderna för lokaler som inte används i utbildningsverksamheten vid fastställande av grundbeloppet. Det handlar om tomställda lokaler och kostnader för samhällsplanering, samt föreningslivets nyttjande av utbildningsförvaltningens idrottslokaler.

¹⁴ Ett flertal poster, främst direktkostnader relaterade till projekt som detaljplaner, utredningar med mera, datakommunikation och kapitalkostnader.

minska lokalkostnaderna och anpassa dem till effekterna av det förväntade elevtappet fortsätter.

Lokalkostnaderna som andel av schablonen ökar med 0,8 procentenheter under perioden, från 22,2 till 23,0 procent.

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

I tabell 4.10 redovisas lokalkostnadernas utveckling för gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan under planperioden, tillsammans med förväntat antal elever i egen regi samt kostnaden i kronor per elev.

Tabell 4.10 Lokalkostnad gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Årshyra exklusive hyreshöjning, inklusive tomställda lokaler, mnkr ¹⁵	488	501	510	508
Hyreshöjning, mnkr ¹⁶	0	3	9	15
Avdrag ej grundbeloppsgrundande lokalkostnader ¹⁷	-8	-8	-8	-8
Övriga lokalkostnader, mnkr ¹⁸	27	27	27	27
Summa lokalkostnader, mnkr	507	523	538	543
Lokalkostnadsförändring, mnkr		16	15	4
Lokalkostnadsförändring som täcks av schablonintäkter, mnkr		17	6	-3
Ofinansierad lokalkostnadsförändring (+) eller budgetutrymme (-), mnkr		-1	9	7
Total elevantalsprognos kommunal gymnasieskola, antal	19 569	19 966	20 113	20 047
Lokalkostnad per elev, kronor	25 929	26 213	26 765	27 068
Lokalkostnadens andel av schablonen	20,5%	20,8%	21,2%	21,4%

En kapacitetsminskning på 40 platser planeras till 2029, samtidigt som antal elever väntas öka. Förvaltningens lokalkostnad per elev beräknas trots det öka med 1 139 kronor mellan

¹⁵ Årshyra exklusive hyreshöjning men inklusive kostnad för tomställda lokaler är lika med den årshyra som redovisas i lokalförsörjningsplanen

¹⁶ Avtalen med SISAB innebär en årlig uppräknings av befintliga hyror genom indexering, och effekten av det redovisas separat på raden *Hyreshöjning, mnkr*. Indexeringskostnaden har beräknats med 80 % av KPI enligt SKR:s senaste prognos för egna lokaler, och 100 % av KPI för lokaler med privata hyresvärdar.

¹⁷ Från och med 2025 ingår inte kostnaderna för lokaler som inte används i utbildningsverksamheten vid fastställande av grundbeloppet. Det handlar om tomställda lokaler och kostnader för samhällsplanering, samt föreningslivets nyttjande av utbildningsförvaltningens idrottslokaler

¹⁸ Ett flertal poster, främst direktkostnader relaterade till projekt som detaljplaner, utredningar med mera, datakommunikation och kapitalkostnader.

2026 och 2029, vilket främst förklaras av kostnader för det nya Slakthusområdets gymnasium och de hyreshöjning som följer av hyresavtalen. Kostnadsökningen per elev beräknas fortsätta fram till 2034. För att begränsa kostnadsökningen per elev är det avgörande att kapacitetsutvecklingen följer elevantalsutvecklingen i gymnasieskolor i egen regi.

Lokalkostnaderna som andel av schablonen ökar med 0,9 procentenheter under perioden, från 20,5 till 21,4 procent.

4.1.7 Känslighetsanalys

Kalkylerna i planeringsunderlaget bygger på de förutsättningar som gäller i början av 2026, men behöver vid ändrade förutsättningar justeras inför budgetarbetet för 2027. I tabell 4.11 redovisas hur kostnader och intäkter i den kommunala verksamheten påverkas då olika faktorer förändras jämfört med nuvarande antaganden.

Tabell 4.11 Känslighetsanalys

Faktor	Effekt av förändring med en procentenhet eller procent, mnkr
Internränta	70
Inflation	36
Lönenivå	110
Personalomkostnadspålägg (PO)	78
Antal anställda	110
Antal elever, tusental	Grundskola 140 mnkr, gymnasieskola 126 mnkr ¹⁹

4.1.8 Statsbidrag

Förvaltningens intäkter från statsbidrag var 1,2 miljarder kronor under 2025.

Statsbidrag för stärkt kunskapsutveckling

I statens budget för 2026 har bidraget för stärkt kunskapsutveckling utökats från 8,2 miljarder kronor till 9,4 miljarder kronor för år 2026. Bidraget beräknas minska till 7,6 miljarder kronor 2027, och därefter till 5,8 miljarder kronor 2028.

Stockholms stad får 485 miljoner kronor för 2026 till verksamheten i egen regi, vilket är en ökning med 53 miljoner kronor (drygt 12 procent). Med nuvarande plan kan intäkterna från

¹⁹ För antal elever redovisas intäktseffekt av en förändring med 1 000 elever.

bidraget för stärkt kunskapsutveckling väntas minska under planperioden. Osäkerheten är dock stor eftersom budgetsatsningar ofta presenteras i höstens budgetproposition.

4.2 Investeringar

Investeringsmedel används dels till nyetableringsbidrag för nybyggda skolor och befintliga skolor där kapacitetshöjande åtgärder har gjorts, dels till satsningar på digitala stöd, utbyte av möbleman, köksutrustning, klimatåtgärder och tillgänglighet.

Utbildningsnämndens investeringsbudget för 2026 är 90 miljoner kronor. Även i KF:s plan för 2026–2028 är ramen 90 miljoner kronor. Bokslutet 2025 visade på ett utfall på 104 miljoner kronor.

Utbildningsnämnden bedömer att investeringsbehovet uppgår till cirka 90 miljoner kronor 2027–2029. Investeringsbehovet är dock i hög utsträckning styrt av när olika lokalutvecklingsprojekt blir färdigställda, vilket gör det svårt att med precision förutse när i tiden en viss investeringsutgift realiserar.

Kapitaltjänstkostnaderna är beräknade på befintliga, inte avskrivna anläggningstillgångar. Den årliga internräntan uppgår till 2,8 procent i denna kalkyl. Kapitaltjänstkostnaderna har beräknats till 86 miljoner kronor årligen 2027–2029, se bilaga 1. Kapitaltjänstkostnaderna finansieras inom den kommunala verksamhetens schablontilldelning.

4.3 Verksamhetsprojekt

Sedan 2022 pågår förnyelse av flera digitala systemstöd inom skolornas IT-stöd (USP, Upphandling digitalt stöd för stadens pedagogiska verksamheter). Det handlar om system för hantering av frånvaro och närvaro, schemaläggning, elevdokumentation samt planering och bedömning, som används också av arbetsmarknadsförvaltningen, förskoleförvaltningen och av stadsdelsförvaltningarna.

Under 2024 har förvaltningen också påbörjat förberedelserna för en upphandling av ett nytt barn- och elevregister (BOE) som ska ersätta det nuvarande systemstödet "BER" från och med 2029.

Under 2025 ansökte och beviljades förvaltningen extern finansiering från Europeiska socialfonden (ESF) för utbildningssatsningen Hållbara skolmåltider. Projektet ses som en viktig del i att förbättra resultaten för klimatpåverkan från skolmåltiderna.

De budgetmässiga konsekvenserna av verksamhetsprojekten redovisas nedan.

4.3.1 Nya digitala systemstöd - USP

I tabell 4.12 nedan redovisas budgeterade externa kostnader för upphandlingen, uppdelat på utbildningsförvaltningen och övriga förvaltningar, samt utfall 2023–2025. Upphandlingarna

genomfördes 2022 och 2023. Under 2024 och 2025 har det nya systemstödet införts i grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Införande av systemstöd för förskolan har en förlängd tidplan för att möta verksamhetens behov och ska avslutas under 2026. I samband med detta flyttas en del av förskolans kostnader från 2025 till 2026 för att täcka införandefasen. Det blir dock inga extra kostnader utöver projektets totala budgetram.

Tabell 4.12 Projektbudget för upphandling och införande USP, mnkr

Miljoner kronor	2023	2024	2025	2026	2023–2026
Budgeterat UtbF	18,4	36,9	27,4	1,6	84,3
Budgeterat AmF och SdF	2,4	4,9	3,6	-	10,9
Budgeterat totalt	20,8	41,8	31,0	1,6²⁰	95,2
Utfall	9,2	39,9	22,8	3,7²¹	75,6¹⁷

Som framgår av tabellen väntas kostnaden för projektet bli cirka 20 miljoner kronor lägre än budgeterat.

4.3.2 Barn och elevregister – BOE

Nuvarande systemstöd ”BER” används idag av 15 förvaltningar med cirka 10 000 användare. Systemet förser stora delar av den pedagogiska verksamhetens digitala stöd med grunduppgifter kring barn, elever, vårdnadshavare, lärare, behörigheter, klasser, ämnen med mera. Ett nytt systemstöd upphandlas då nuvarande avtal inte kan förlängas efter december 2028.

Projektet är indelat i tre etapper. En första etapp hanterar krav- och processinsamling från alla verksamheter och kringliggande systemstöd som använder nuvarande BER och infrastruktur och pågick under 2024 och 2025. Upphandlingsetappen pågår under 2026, och den tredje etappen med införande är planerad för åren 2027–2029.

Tidplanen är preliminär, och projektbudgeten för 2027–2029 är ännu inte fastställd. Nedan redovisade kostnader är preliminära uppskattningar. Kostnaderna delas mellan utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen, förskoleförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna, med en andel för utbildningsförvaltningen på knappt 73,5 procent.

²⁰ För 2026 är i skrivande stund budgeten 1,6 miljoner kronor. Projektet har äskat budgetökning till 3,7 miljoner kronor, men beslut är ännu inte fattat.

²¹ Prognos för 2026. För hela perioden har utfall 2023–2025 summerats med prognos 2026.

Tabell 4.13 Beräknade kostnader BOE, mnkr

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024–2029
Etapp 1: Krav och Process	1,5	6,0	-	-	-	-	7,5
Etapp 2: Upphandling	-	-	9,9	-	-		9,6
Etapp 3: Införande	-	-	-	29,0	29,0	29,0	87,0
Summa beslutat/beräknat belopp	1,5	6,0	9,9	29,0	29,0	29,0	104,2
Varav UtbF	1,1	4,0	7,3	21,3	21,3	21,3	76,5
Utfall / Prognos*	0,8	5,4	9,9*	29,0*	29,0*	29,0*	103,1*

4.3.3 Hållbara skolmåltider – ESF

Förvaltningen genomför 2025–2028 ett treårigt projekt med en strategisk satsning för att möta klimatmålen och höja personalens kompetens inom alla kommunala skolor från skolledningen till skolmåltidspersonal. Projektet genomförs med ekonomiskt stöd från Europeiska Socialfonden (ESF). Syftet är att personalen ska bli trygga och kompetenta i att servera god och näringsriktig mat med låg klimatpåverkan, och att stärka stadens ledarskap i den gröna omställningen.

Tabell 4.13 Budget för Hållbara skolmåltider, mnkr

	2025	2026	2027	2028	2025–2028
Extern kostnad	0,7	5,9	6,8	4,8	18,3
Intäkt ESF	0,7	4,7	5,6	3,8	14,7
Netto	0,0	1,2	1,2	1,0	3,5

Tack vare stödet från ESF uppgår förvaltningens externa nettokostnad, utöver kostnad för deltagande personal, endast till 3,5 miljoner kronor.

4.4 Extern finansiering

Utbildningsförvaltningen har en omfattande extern finansiering i form av statsbidrag. Flertalet bidrag söks direkt av skolorna, medan andra hanteras från central förvaltning. Två handläggare på förvaltningen arbetar heltid med att informera om statsbidrag och stötta skolorna.

Förvaltningen har också tillgång till stadens *Bidragsportalen*, där stöd kan sökas för olika projekt.

Som nämns i föregående avsnitt bedrivs 2025–2028 ett projekt med en betydande medfinansiering från Europeiska socialfonden.

4.5 Tid för undervisningsuppdraget

I budgetpropositionen för 2026 aviserar regeringen medel 2027–2029 för kompensation av merkostnader för reglerad undervisningstid, i enlighet med förslagen i SOU 2025:26 *Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet*. Regleringen planeras införas från och med höstterminen 2027.

Om riksdagen beslutar i enlighet med förslagen i betänkandet och ett tak på undervisningstid per lärare införs från hösten 2027, visar preliminära beräkningar att konsekvenserna för utbildningsförvaltningens verksamhet kan bli betydande. Förvaltningen kommer att kartlägga och analysera nuvarande undervisningstid och potentiella konsekvenser av regleringen, så att budgetbeslutet inför 2027 kan bygga på ett stabilt faktaunderlag.

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Sammanfattning

Lokalförsörjningsplanen är ett styrdokument för respektive nämnd där nämndens kort- och långsiktiga lokalbehov och planerade lokalförändringar presenteras. Nämndernas lokalförsörjningsplaner aggregeras till stadens övergripande lokalresursplan som årligen föreläggs kommunstyrelsen.

Elevantalet förväntas minska under flera år framöver. Minskningen påverkar redan grundskolan och på sikt även gymnasiet. För att hålla hög fyllnadsgrad, i takt med att elevantalet sjunker, behöver nämnden se över sin planering. Förvaltningen kommer därför under 2026 att arbeta med en scenarioplanering för grundskolan. Målsättningen är en skolstruktur med hög fyllnadsgrad, hållbar ekonomi och som bidrar till en likvärdig skola för stadens elever.

Nämndens sammanlagda årshyra uppgår år 2026 till 2 850,4 miljoner kronor. Fram till år 2029 förväntas årshyran minska med 60,5 miljoner kronor och fram till 2036 med 151,5 miljoner kronor på grund av rak amortering och avveckling av tidsbegränsade lokaler. Hyreskostnaderna minskas dock inte i takt med elevantalet. Det gör att hyreskostnader per elev förväntas öka. Omfattande underhållsbehov riskerar samtidigt leda till höjda hyror.

5.2 Planeringsförutsättningar

Planeringen är huvudsakligen prognosstyrd, men behovet av elevplatser påverkas även av organisatoriska behov, ekonomiska förutsättningar och ansvar som skolhuvudman och

hemkommun. En likvärdig skola för stadens elever handlar huvudsakligen om barnrättsperspektiv, likvärdighet i lokalnyttjande och tillgång till en skola nära hemmet. Utöver rätt antal elevplatser ska staden erbjuda ändamålsenliga pedagogiska miljöer. Detta innebär underhållsplanering, riktlinjer för både skollokaler och skolgårdarnas utformning samt uppfyllnad av stadens miljömål.

Prognosstyrd planering

Av stadens budget framgår att planeringen ska vara prognosstyrd. Stadens befolkningsprognos är det viktigaste planeringsunderlaget och är grunden för elevantalsframskrivningen. Elevantalsframskrivningen tar inte hänsyn till skollokaler kapacitet eller möjliga förändringar i utbudet, som nya skolor eller skolor som byggs ut eller läggs ned. Det behöver därför även ske strategiska bedömningar utöver elevantalsframskrivningen.

Organisatoriska förutsättningar

Antalet sökbara utbildningsplatser per årskurs i grundskolan eller per program i gymnasieskolan är avgörande för skolans elevantal och möjlighet att anpassa organisation till förändringar i elevantalet. Det är särskilt viktigt att sträva efter hög fyllnadsgrad i de årskurser där skolorna tar in flest nya elever, det vill säga i förskoleklass, årskurs 7 och årskurs 1 på gymnasiet. En elev som har blivit placerad vid en viss kommunal skola har, som huvudregel, rätt att gå kvar i den skolan. Organisatoriska förändringar på skolan behöver därför planeras med god framförhållning. Lokalplanering och organisatorisk planering behöver alltid ske simultant för att säkerställa att förändringar sker vid rätt tidpunkt.

Förvaltningen värnar grundskolor med årskurs F-9 då det minskar antalet skolbyten och leder till generellt högre fyllnadsgrad än vid årskurs F-6. Anledningen är främst att mellanstadiet successivt utarmas när elever söker sig till skolor med högstadium eller fristående skolor med årskurs 4–9. Från och med 2025 ska dimensioneringen av programutbudet för gymnasieskolan ta hänsyn till arbetsmarknadens behov. Vidare är målsättningen att en större andel unga, som är folkbokförda i Stockholm, över tid ska gå i en kommunal skola i staden.

Hemkommunsansvar

Stockholms stad har ett hemkommunansvar att erbjuda en ändamålsenlig placering till alla grundskoleelever boende i kommunen. Stadens gymnasieelever ingår däremot i den gemensamma gymnasieregionen Storsthlm och hemkommunansvaret gäller introduktionsprogram och anpassad gymnasieskola som inte ingår till länets samverkansavtal. Detta ansvar gör att viss tillgång till lediga elevplatser behöver finnas inom den kommunala huvudmannens organisation. Fyllnadsgraden påverkas därför bland annat av hemkommunansvaret.

Ett fokus i hemkommunsansvaret är att i stadsutbyggnadsprojekts tidiga skeden säkerställa mark för nya skolor i de fall befintliga skolor inte bedöms kunna tillgodose behovet av elevplatser. Planering för att säkerställa mark för skolor sker inom ramen för SAMS, se avsnitt 5.4.

Kostnadseffektiv lokalplanering

Lokalkostnaderna finansieras av kostnadsschabloner nämnden erhåller per elev. Under prognosperioden förväntas både minskande elevantal och ökande hyreskostnader per elev. Detta innebär att lokalkostnaderna utifrån nuvarande planering förväntas utgöra en större andel av skolans totala budget.

Förvaltningens främsta möjligheter att påverka hyreskostnadsutvecklingen är att i lokalplanering och organisatorisk planering säkerställa hög fyllnadsgrad och att förändringar sker vid rätt tidpunkt för att undvika tomgångshyror. Samtidigt ska förvaltningen ha både ett kort- och långsiktigt driftkostnadsperspektiv i sin lokalplanering så att kommunkoncernens samlade lokalkostnader hålls nere.

Målet är att investeringskostnader ska bäras av framtida prestationer. I kommande inriktnings- och genomförandeärenden kommer förvaltningen redovisa hyrans andel av skolans totala intäkter och därmed bidra till att stärka den ekonomiska styrningen. Nyckeltalet redovisas i avsnitt 5.3.

Det minskande lokalbehovet kräver strategiska bedömningar om hur lokalöverskottet ska hanteras. I en stad där mark är en bristvara är skolor svåra och kostsamma att nyanskaffa, om eller när, behoven ökar igen och ställningstagande i det enskilda fallet kan vara komplext. Förvaltningens prioriteringsordning för lokalavveckling används för att säkerställa likvärdig hantering över staden men hänsyn behöver även tas till övriga planeringsförutsättningar, såsom verksamhetens förutsättningar. Förvaltningen har även tagit initiativ till att ta fram en koncerngemensam prioriteringsmodell.

Förvaltningens nuvarande prioriteringsordning:

1. Avveckling av tidsbegränsade lokaler
2. Avveckling av lokaler med stadsexterna hyresvärdar – i linje med stadens lokalpolicy
3. Intern omstrukturering: Permanenta skollokaler där skollokaler kan behållas som utbildningslokaler genom att användas för annan utbildningsverksamhet
4. Samverkan inom staden: Permanenta skollokaler som inte behövs som utbildningslokaler men kan användas för annan verksamhet inom staden
5. Total lokalavveckling

Likvärdighet

En likvärdig skola för stadens elever handlar om tillgång till en skola nära hemmet, likvärdig tillgång till lokaler och ur ett barnrättsperspektiv rätt till inflytande och icke-diskriminering.

Närheten till skolan är en grundförutsättning för en likvärdig skola. Kommunala grundskolor ska finnas i alla delar av staden. Vidare ska staden säkerställa skola nära hemmet enligt stadens tillämpning av skollagens krav för de grundskoleelever som vill det. I Stockholm innebär detta 2–4 kilometer hemifrån beroende på elevens årskurs.

Förvaltningens modell för kapacitetsbedömning bidrar till likvärdighet i elevers tillgång till skollokaler. Modellen för grundskolor tar hänsyn till olika behov beroende av årskurs och socioekonomiska förutsättningar. Modellen för gymnasieskola bygger huvudsakligen på gymnasieprogrammets olika lokalbehov.

Barnrättsperspektivet i lokalförsörjning är en central aspekt för att säkerställa att barns rättigheter beaktas i planeringen och utformningen av skollokaler. Eftersom barn och unga tillbringar majoriteten av sin tid på skolan blir dessa platser centrala när det gäller att efterleva barnkonventionen. Det handlar det om att skapa ändamålsenliga och trygga skollokaler, och hänsyn till barnets bästa är en av faktorerna som påverkat utformningen av förvaltningens funktionsprogram. Även att kontinuerligt analysera befolkningsutvecklingen och framtida behov av elevplatser är en del av barnrättsarbetet.

Barnrättsperspektiv integreras i förvaltningens lokal- och organisationsplanering. Innan beslut fattas i ärenden som påverkar barn, ska en bedömning göras av vad som bedöms vara barnets bästa. Syftet är att beakta detta i beslutsprocessen. Om negativa konsekvenser identifieras så eftersträvas kompensatoriska insatser.

Barn ska även ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och bli hörda i frågor som rör dem, i enlighet med deras ålder och mognad. Dialogarbetet prioriteras utifrån hur stor påverkan olika ärenden har på barns bästa och eftersträvar att fylla kunskapsluckor kring barns egna perspektiv på sin byggda miljö.

Underhållsbehov av befintliga lokaler

Flera av stadens skolor ägda av SISAB är i behov av omfattande underhåll, vilka initieras och genomförs av fastighetsägaren. Förvaltningen ansvarar för att säkerställa fungerande evakueringslösningar och kommer i första hand nyttja lokaler inom det befintliga lokalbeståndet. Tidsbegränsade inhyrningar för evakueringar ska undvikas.

Funktionsprogram

Nämndens funktionsprogram för skollokaler tillämpas vid om- och nybyggnation av skolor. Programmet används främst i byggprojekt för grundskolor men relevanta delar används även i

byggprojekt för gymnasieskolan samt för anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola. I ombyggnadsprojekt begränsar byggnaden tillämpningen av programmet. Fokus i funktionsprogrammet ligger på aspekter som trygghet, likvärdighet och en variation av rum med stor flexibilitet.

Revidering av funktionsprogrammet sker vid behov i eget ärende.

Lekvärdesriktlinjer

Kommunfullmäktige beslutade om lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar 2025. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga ytstorlekar, en hög pedagogisk kvalitet samt grönska i utemiljön. Lekvärdesriktlinjer ska även säkerställa att framtida förskole- och skolgårdar i staden uppnår de goda lekvärden som staden eftersträvar och att de samhällsviktiga synergier som gårdarna skapar når sin fulla potential. En bedömning med hjälp av beräkningsverktyget lekytefaktor (LYF) ska göras av aktörer som planerar och bygger förskola eller skola, såväl privata som kommunala. Verktyget kommer under 2026 att implementeras i förvaltningens arbete.

Gröna skolgårdar

Utbildningsförvaltningen fortsätter att utveckla befintliga skolgårdar utifrån målsättning om att öka lekvärden. Fokus ligger även på att skapa utomhusmiljöer som är bättre rustade för klimatförändringar, stötta pedagogik och rastverksamhet och bidra till områdets biologiska mångfald. Prioriterat är skolgårdar i behov av tillgänglighetsanpassningar för att säkerställa att stadens skolgårdar är gestaltade för alla barn och unga. I urvalet tas även hänsyn till hur sårbara gårdarna är för värmebölja och socioekonomiskt index. Förslag till åtgärder tas fram i dialog med elever.

SISAB har bedömt att förvaltningen årligen kan beställa 2–3 mindre ombyggnationer av befintliga skolgårdar.

Projektet utvärderas löpande och bland annat behövs tydligare krav ställas i upphandlingen i genomförandeskedet samt för drift och skötsel i förvaltningsskedet. Gröna skolgårdar innebär även andra förutsättningar för skolors personal, barn och vårdnadshavare än mer traditionella gårdar. För att stötta skolorna ingår förvaltningen i ett samarbetsprojekt med Naturskyddsföreningen Stockholms län. Projektet har som mål att utveckla material och metoder för att utveckla skolors arbete med lärande för hållbar utveckling.

Fastighetsägaren är enligt plan- och bygglagen skyldig att underhålla lekplatser för att begränsa risker för olycksfall. Därför besiktigas skolgårdarna årligen för att säkerställa att gårdarna bedöms som säkra. De kriterier som skolgårdar och lekplatser bedöms efter är framtagna för mer programmerade ytor så som utrustning med fallskydd och är inte anpassade efter återskapande av naturliga lekplatser. Allt fler kommuner arbetar därför med en

balanserad riskbedömning som syftar till att barn ska få testa gränser inom rimligt säkra förhållanden. I dagsläget saknar staden erfarenhet och kunskap kring balanserad riskbedömning. Utbildningsförvaltningen ingår i ett forskningsprojekt där dessa frågor ska studeras mer ingående. Tills vidare anpassas gestaltningen av de gröna gårdarna utifrån leksäkerhetsbesiktningens normer.

Klimatanpassningar

Stadens miljöprogram 2030 anger bland annat stadens prioriteringar för att hantera effekter av klimatförändringarna. Ett prioriterat delmål är att hantera effekterna av skyfall. Skolans tomt behöver vara utformad så att skyfall kan hanteras inom skolgården. I samverkansavtalet mellan staden och SISAB är hyresgästen ansvarig för dagvattenåtgärder.

I stadens miljöprogram ingår även att hantera värmeböljor som är en effekt av klimatförändringarna. Värmeböljor i skolmiljö ska ses som ett arbetsmiljöproblem för elever och personal och kan även utgöra en hälsorisk, särskilt för barn som tillhör en riskgrupp. Förvaltningen ser också ett ökat antal förfrågningar från skolor kring åtgärder för att förbättra inomhusklimatet under sommarhalvåret. Utöver åtgärder som solavskärmning och installation av kyla är en åtgärd för att skapa svalka att anlägga hållbar grönska på skolgårdar, som klarar slitaget från skolverksamheten. Förvaltningen har i samarbete med miljöförvaltningen tagit fram ett verktyg där samtliga grundskolor graderas utifrån hur sårbara de är för värmebölja. Detta verktyg är en del i förvaltningens strategi för gröna skolgårdar. Verktyget syftar till att prioritera vilka skolor som är i störst behov av klimatanpassade åtgärder.

Det är viktigt att staden tar ett helhetsgrepp kring ekonomin vad gäller att hantera effekter av klimatförändringarna. Det mest effektiva sättet att begränsa climateffekter för nybyggda skolor är att anvisad mark är ändamålsenlig. I de fall detta inte är möjligt så ökar kostnaderna i byggprojekten för att begränsa höga temperaturer och översvämningar. Det finns även ett behov av att anpassa befintliga skolgårdar för att bättre hantera effekterna av klimatförändringar. Förvaltningen önskar att staden tar ett samlat grepp kring klimatanpassning av skolfastigheter och planerar för en hållbar finansiering.

5.3 Hyreskostnadsutveckling utbildningsnämnden

Bedömd hyreskostnadsutveckling ska redovisas tio år framåt, fram till år 2036. Då relevantframskrivningen endast sträcker sig till och med år 2034 så grundar sig kostnadsberäkningarna fram till dess på faktisk planering medan kostnadsökningen år 2035 och 2036 endast är en extrapolering. Förvaltningen ser ett behov av att prognosperioden för hyreskostnaderna förkortas så att den överensstämmer med relevantframskrivningen och första planeringsperioden alternativt att relevantframskrivningen och första planeringsperioden förlängs.

Den sammanlagda årshyran uppgår år 2026 till 2 850,4 miljoner kronor inklusive tomställda skollokaler och lokaler som upplåts till idrottsnämnden. Enligt budget 2026 ska hyror för lokaler som inte används i undervisningsverksamheten och hyror för idrottslokaler som upplåts till idrottsnämnden för föreningar inte finansieras av utbildningsnämnden och därmed inte belasta elevschablonen. Kostnaden för tomställda lokaler beräknas till 72 miljoner kronor och kostnaden för idrottsförvaltningens andel av idrottslokaler till 31,4 miljoner kronor under 2026. I lokalförsörjningsplanen beräknas dessa kostnader vara konstanta under hela planeringsperioden och ingår enligt anvisningarna i redovisningen av kostnader för grundskolor och gymnasieskolor.

- År 2026–2029 minskar årshyran med 60,5 mnkr, exklusive indexering.
- År 2026–2036 minskar årshyran med 151,5 mnkr, exklusive indexering.

De kostnader som utbildningsnämnden har för strategisk planering ska ersättas särskilt. Detaljplanekostnaderna under 2026 beräknas bli 3,0 miljoner kronor, det är till största delen redan genomförda detaljplanearbeten som inte utfallit än eftersom de inte vunnit laga kraft.

En osäkerhet i hyreskostnadsutveckling är den stora volymen av planerat underhåll som kan leda till hyreshöjningar. Det kan komma kostnadspåverkande myndighetskrav som behöver genomföras i samband med framtida underhåll. Även tidsplanerna är osäkra, både sett till SISABs genomförandetakt av underhållsprojekten och förvaltningens möjligheter till evakueringslösningar under byggtiden.

Ett lägre elevantal har resulterat i sjunkande fyllnadsgrad och ökande hyreskostnader per elev. Kostnaden per elev ökar ytterligare om inte avvecklingen av elevplatser genomförs i samma takt som elevantalsminskningen. En effektiv lokal- och organisationsplanering är viktig för att begränsa kostnadsutvecklingen. Nämnden riskerar dock, trots en effektiv planering, att på sikt hamna i en situation där man av strategiska skäl vill behålla skollokaler för framtida användning trots att de inte behövs i dagsläget. Konsekvensen av detta blir då högre hyreskostnader för tomställda lokaler där nämnden inte har några prestationer som kan täcka kostnaden och är beroende av annan finansiering.

Nämnden hyr majoriteten av sina lokaler av kommunala hyresvärdar, främst SISAB. Lokalernas skick, geografiska placering och utformning varierar vilket påverkar hyreskostnaden. I genomsnitt är hyran per kvadratmeter cirka 1 750 kronor i grundskolor och 1 810 kronor i gymnasieskolor.

Lokaler som hyrs av kommunala hyresvärdar har i dagsläget en lägre genomsnittlig hyra per kvadratmeter än de lokaler som hyrs av externa hyresvärdar. Den genomsnittliga hyran per kvadratmeter för tidsbegränsade lokaler, specifikt paviljonger, är högre än för permanenta lokaler. Majoriteten av paviljongerna ägs av extern hyresvärd. I enlighet med anvisningarna för lokalförsörjningsplanen inkluderas alla paviljonger samt andra lokaler som förvaltningen

hyr av SISAB men ägs av extern hyresvärd under kategorin extern hyresvärd.

Administrativa lokaler

Kostnaderna för de administrativa lokalerna är i princip oförändrade under första planeringsperioden. För mer information om planeringen se avsnitt 5.5.

Kostnaderna för verksamhetsanknutna administrativa lokaler såsom START Stockholm och Skolslussen återfinns inom kostnadsförändringarna för grundskola och gymnasieskola.

Grundskolor

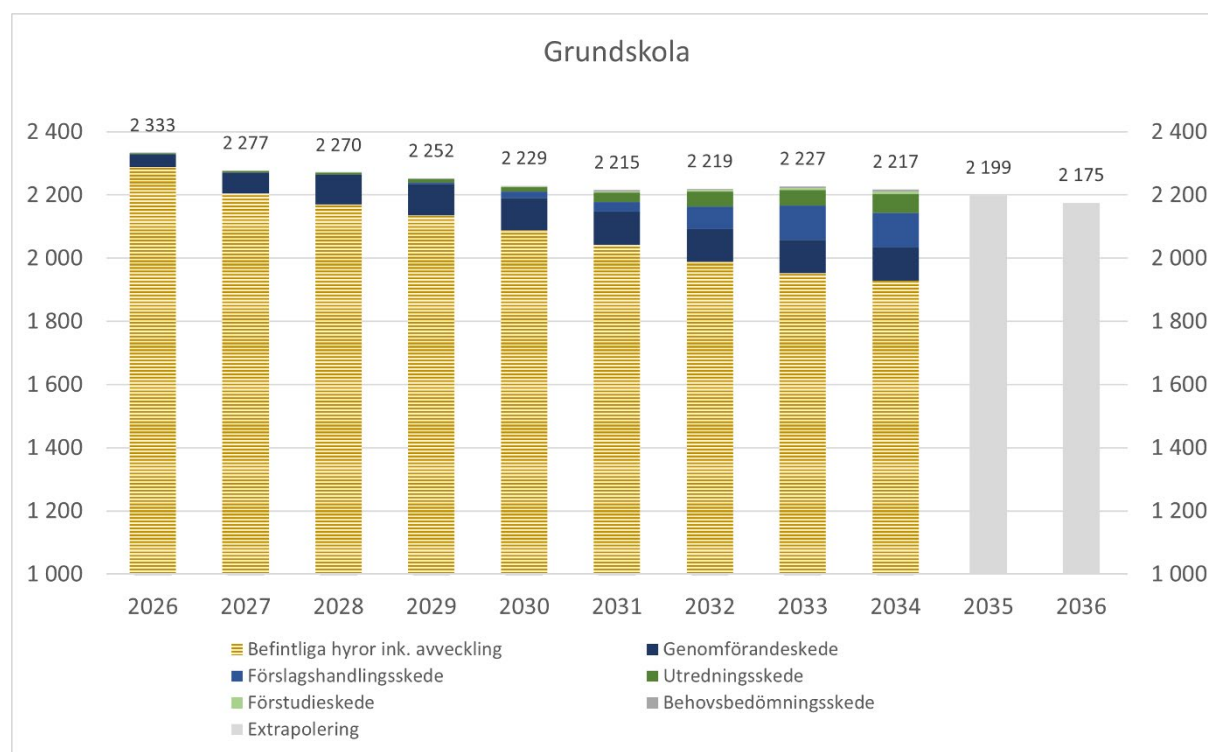
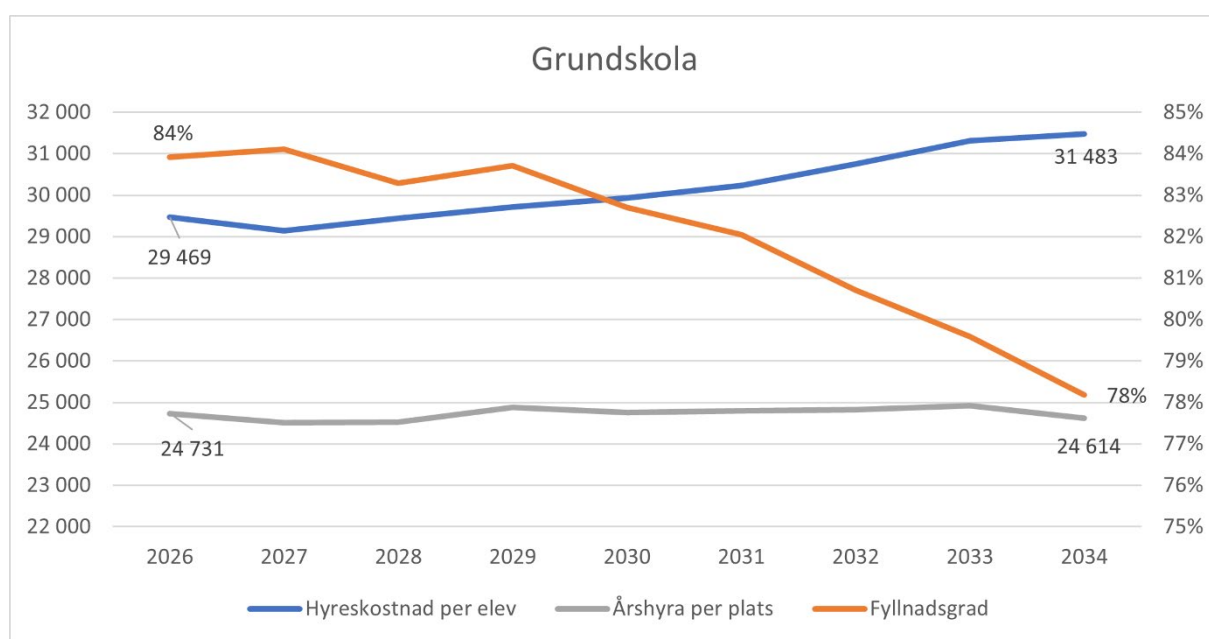

Diagram ovan presenterar förväntad hyreskostnadsutveckling (i mnkr) för grundskolan under perioden 2026–2036 per skede. De olika färgerna i staplarna representerar olika kostnadsposter, den beigea delen av staplarna avser befintliga hyror inklusive planerade avvecklingar, medan övriga färger representerar kostnader för byggprojekt fördelade per skede. Skedesindelningen tydliggör i vilken mån kostnadsutvecklingen påverkas av kommande inriktnings- och genomförandebeslut. Hyreskostnaderna inom grundskolan förväntas minska med cirka 157 miljoner kronor fram till år 2036. Minskade hyreskostnader vid avveckling uppgår till totalt 151 miljoner kronor. Kostnaderna för nybyggda skolor uppgår till ca 103 miljoner kronor under perioden. Kostnaderna för om- och tillbyggnationsprojekt i befintliga lokaler uppgår till 185 miljoner kronor. Avbetalade hyrestillägg för befintliga lokaler uppgår till 185 miljoner kronor i årskostnad. Kostnaderna för tomställda lokaler

beräknas till cirka 66 miljoner kronor under hela perioden, baserat på kostnaderna 2026 och kostnaderna för idrottsförvaltningens andel av idrottslokaler till ca 30 miljoner kronor. Kostnaderna ingår i diagrammet ovan. Planeringen för grundskolan beskrivs närmare i avsnitt 5.6. samt i bilaga 4.

Grundskolans hyreskostnader som andel av verksamheten uppgår år 2026 till 17,4 procent. Med verksamhet avses skolornas kostnadsbudget inklusive hyreskostnader. Hyreskostnaderna är exklusive tomställda lokaler och den del av grundskolans hyror som är för upplåtelser av idrottssalar till idrottsförvaltningen. Lokalkostnadernas (inklusive skolornas kostnader för till exempel städning och vaktmästeri) andel som omfattar mer än hyra uppgick 2025 till 21,9 procent.

I diagram ovan visas den förväntade utvecklingen för de hyreskostnader som ska täckas av grundskolans schablonintäkter (inklusive intäkter från andra kommuner för deras elever i nämndens skolor) i relation till dels antal elever, dels antal platser. Hyra presenteras per intäktsgrundande elev och fyllnadsgrad, utveckling år 2026–2034, i kronor och procent. Årshyra exklusive tomställda lokaler och andel av idrottslokaler har dividerats med det intäktsgrundande antalet elever respektive totalt antal platser i stadens egna grundskolor. Intäktsgrundande elever beräknas som ett genomsnitt av förväntat antal elever under kalenderåret. Både stockholmselever och elever från andra kommuner i Stockholms stads grundskolor ingår. Elevantalen och fyllnadsgraden skiljer sig något från de elevantal avseende respektive års hösttermin som ligger till grund för redovisning av elevantalsframskrivning och behovsanalyserna.

Kostnadsökningen per plats väntas bli måttlig under perioden, men kostnaden per elev ökar

tydligt. Skillnaden beror på den sjunkande fyllnadsgrad som blir följderna med nuvarande elevantalsframskrivning och lokalplanering. Att kostnaden per elev ökar innebär, i avsaknad av schablonhöjningar, att allt större andel av schablonen kommer att behöva reserveras för lokalkostnader.

Gymnasieskolor

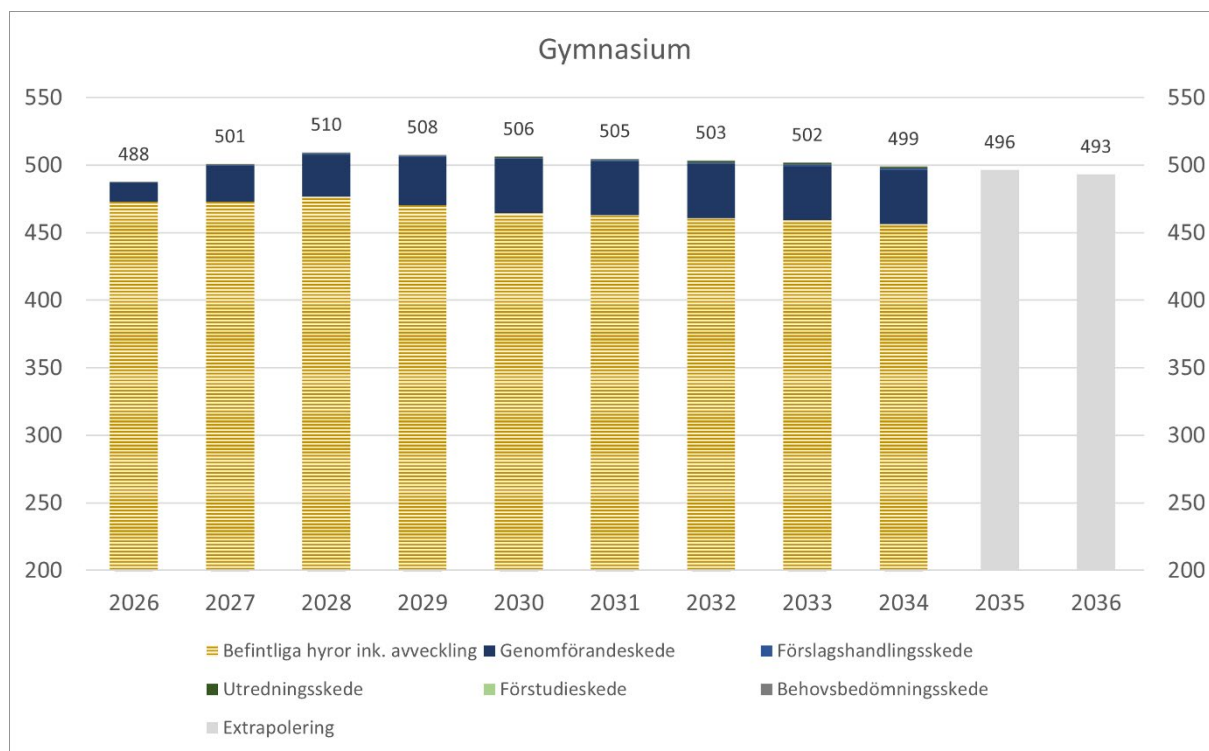

Diagram 6 ovan presenterar förväntad hyreskostnadsutveckling (i mnkr) för gymnasieskolan under perioden 2026–2036 fördelat per skede. De olika färgerna i staplarna representerar olika kostnadsposter, den beigea delen av staplarna avser befintliga hyror inklusive planerade avvecklingar, medan övriga färger representerar kostnader för byggprojekt fördelade per skede. För gymnasieskolorna befinner sig alla större projekt i genomförandeskede och projekt med påverkansmöjlighet i tidigare skeden är marginella. Hyreskostnaderna inom gymnasiet förväntas öka med cirka 5 miljoner kronor till och med år 2036 vilket till stor del beror på den nya gymnasieskolan vid Slakthusområdet. Två tidsbegränsade lokaler kommer att avvecklas under perioden. Kostnaderna för tomställda lokaler beräknas årligen till cirka 6 miljoner kronor under hela perioden och kostnaden för idrottslokaler som nyttjas av idrottsnämnden till cirka 1 miljoner kronor baserat på kostnaderna 2026. Dessa lokalkostnader ingår i diagrammet ovan. Planeringen för gymnasiet beskrivs närmare i avsnitt 5.6 samt i bilaga 5.

Gymnasieskolans hyreskostnader som andel av verksamheten uppgår år 2026 till 17,7 procent. Med verksamhet avses skolornas kostnadsbudget inklusive hyreskostnader.

Hyreskostnaderna är exklusive tomställda lokaler och den del av grundskolans hyror som är för upplåtelser av idrottssalar till idrottsförvaltningen. Lokalkostnadernas (inklusive skolornas kostnader för till exempel städning och vaktmästeri) andel som omfattar mer än hyra uppgick 2025 till 21,5 procent.

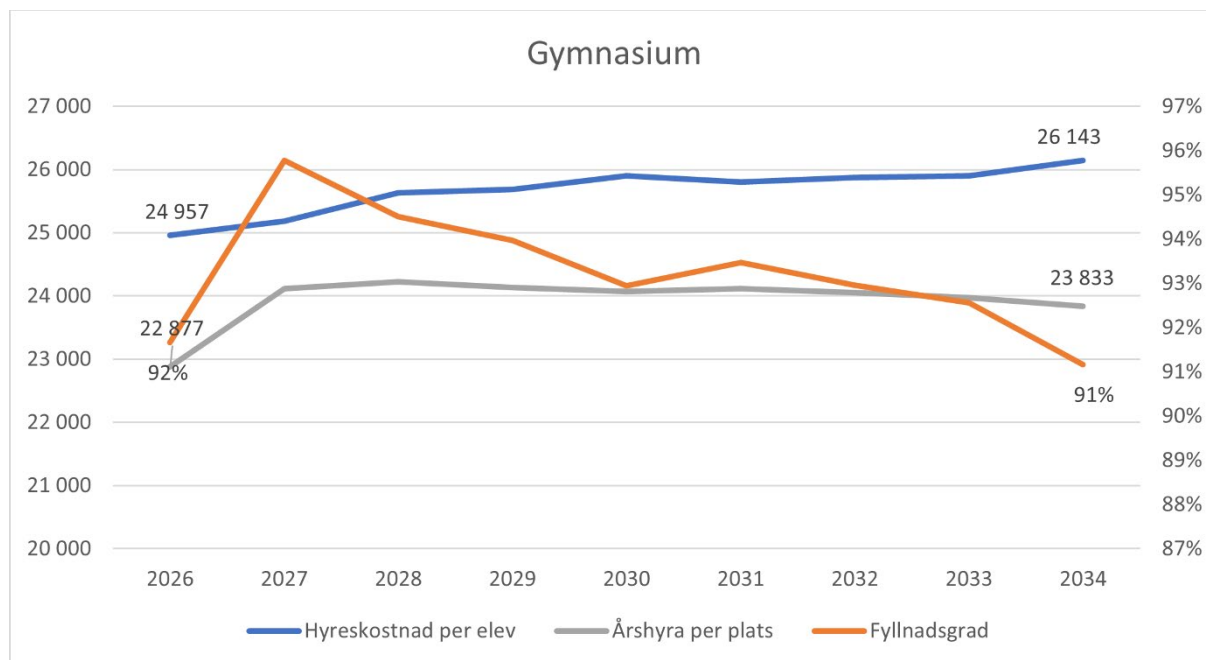

Diagram 7 ovan visar den förväntade utvecklingen för de lokalkostnader som ska täckas av gymnasieskolans schablonintäkter (inklusive intäkter från andra kommuner för deras elever i stadens skolor) i relation till dels antal elever, dels antal platser. Hyran visas per elev och fyllnadsgrad i gymnasieskola, utveckling år 2026–2034. Årshyran, exklusive tomställda lokaler och andel av idrottslokaler, har dividerats med det intäktsgrundande antalet elever respektive totalt antal platser i stadens egna skolor. Intäktsgrundande elever beräknas som ett genomsnitt av förväntat antal elever under kalenderåret. Både stockholmselever och elever från andra kommuner i Stockholms stads skolor ingår. Elevantalen och fyllnadsgraden skiljer sig något från de elevantal avseende respektive års hösttermin som ligger till grund för redovisning av elevantalsframskrivning och behovsanalysen.

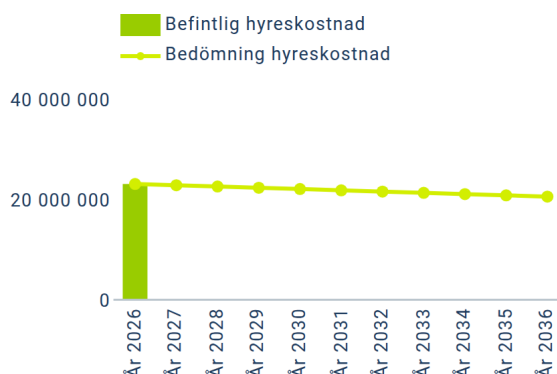
Kostnadsökningen 2026–2028 leder till en initial kostnadsökning per plats, men efter det sker en viss minskning då den totala kostnaden minskar men antalet platser är stabil.

Elevantalsökningen i de första åren gör att kostnaden per elev ökar i lägre takt än kostnaden per plats i början av perioden, men därefter fortsätter kostnaden per elev att öka något under hela perioden. Förklaringen är att elevantalet och därmed fyllnadsgraden sjunker något mer än kostnaderna. Liksom i grundskolan kommer därmed en allt större andel av gymnasieschablonen att behöva reserveras för lokalkostnader.

Diagrammen under 5.3.1 för administrativa lokaler, 5.3.2 för grundskolor och 5.3.3 för gymnasieskolor som finns nedan skapas automatiskt i stadens integrerade ledningssystem (ILS) och avvikelser förekommer mellan diagram och den analys som redovisas i text. Hyreskostnaderna i diagrammen är exklusive tomställda lokaler och den del av grundskolans hyror som är för upplåtelser av idrottssalar till idrottsförvaltningen.

5.3.1 Administrativa lokaler

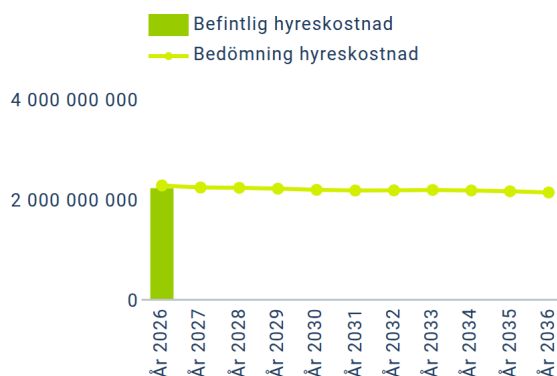
Bedömning hyreskostnad

23 057 729

Befintlig hyreskostnad

23 057 729

5.3.2 Grundskolor - Hela staden

Bedömning hyreskostnad

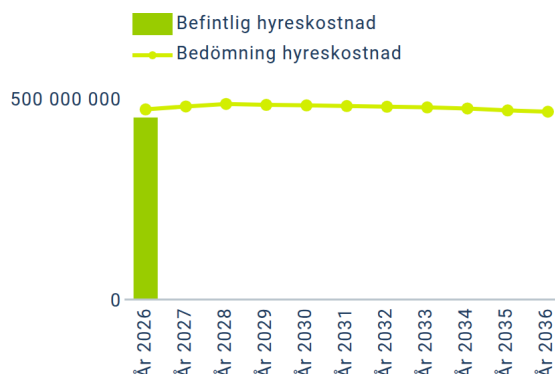
2 275 700 000

Befintlig hyreskostnad

2 222 911 092

5.3.3 Gymnasieskolor - Hela staden

Bedömning hyreskostnad

470 600 000

Befintlig hyreskostnad

450 647 041

5.4 Samverkan

Förvaltningen samverkar löpande med flera av stadens förvaltningar och bolag. I och med det minskande elevunderlaget i stadens skolor bedömer förvaltningen att samverkan med stadens förvaltningar och bolag är en förutsättning för en ekonomiskt effektiv lokalförsörjning. Successivt kommer förutsättningarna för att hyra ut eller överlåta lokaler för nyttjande av andra verksamheter i staden att öka. På så sätt kan staden behålla lokaler på strategiskt viktiga platser. Motsvarande hantering finns vid nyetableringar då initialt ledig kapacitet kan användas för annan verksamhet.

SISAB är förvaltningens viktigaste samverkanspart vad gäller lokalförsörjningen. Samverkan med SISAB är av stor vikt under de kommande åren när SISAB planerar att underhålla drygt 50 skolor varav flera med evakueringsbehov, se avsnitt 5.6.2.

Vid samverkan kring lokaler för gymnasieverksamhet är förvaltningen delaktig i Stor-Stockholms forum för samarbete inom regionen.

Åsö Grundskola avvecklas och lämnar lokaler på Campus Åsö under sommaren 2027. Lokalerna hyrs i andra hand av arbetsmarknadsförvaltningen som i samband med detta har möjlighet att utöka sin vuxenutbildning. Avvecklingen är i linje med förvaltningens prioriteringsordning för lokalavveckling.

Förvaltningen konstaterar att det finns ärenden där det inte räcker med samordning, utan att det även krävs styrning i prioritering mellan stadens olika behov. Över tid har tillgång till tillräcklig friyta varit den dominerande frågan inom olika skolprojekt och de nya lekvrädesriktlinjerna är exempel på ökad styrning, men andra exempel är kostnadsfördelning

vid klimatåtgärder och för byggnation av skyddsrum.

Lokaler för föreningslivet

Utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen och SISAB har under flera år samarbetat för att tillgängliggöra skollokaler efter ordinarie skoltid för förenings- och idrottsverksamhet. Det har främst resulterat i upplåtelse av idrottslokaler, men i viss mån även andra lokaler. Förvaltningen kan konstatera att det finns utvecklingspotential vad gäller samverkan med stadsdelsförvaltningar, kulturförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen om andra lokaler än idrottslokaler. I framtiden då upplåtelse av andra lokaler än idrottslokaler förväntas att öka i omfattning är det rimligt att se över finansieringen av dessa hyreskostnader på motsvarande sätt som för nämndens idrottslokaler. En viktig aspekt är att upplåtelseerna inte ska belasta de kostnadsschabloner nämnden erhåller per elev. I och med ett vikande elevunderlag bör det även utredas vidare vilka möjligheter som finns för kulturförvaltningens egna verksamheter att hyra lokaler i skolor.

Cirka 100 av stadens skolor upplåter delar av sina lokaler till föreningsliv och andra aktörer. Av dessa skolor är tolv övernattningsskolor, vilka är geografiskt utspridda över staden. Den största volymen av upplåtelser är idrottssalar. Ambitionen är öka upplåtelseerna till att även omfatta loven, vilket nu testas. Det är viktigt att den schablonersättning som går ut till skolorna för att täcka merkostnader för lokalupplåtelse uppdateras årligen för att följa konsumentprisindex (KPI). På så vis underlättas samverkan då de enskilda skolenheterna är viktiga för att fler bokningsbara pass och fler lokaler ska komma in i bokningssystemet. Av samma orsak är det viktigt att förtydliga ansvarsfördelningen för dessa upplåtelser.

I samtliga lokalprojekt initierade av förvaltningen ska möjligheten till upplåtelse genom timbokning utredas i tidigt skede. För närvarande pågår ett tiotal lokalprojekt i samverkan med kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen.

Fullstora idrottshallar

Utbildningsförvaltningen samverkar med idrottsförvaltningen vid planering av fullstora idrottshallar. De beställs i huvudsak av idrottsförvaltningen. Ett uppdrag att utreda utbildningsnämndens förutsättningar att beställa fullstora hallar finns i budget 2026. Samplaneringen säkerställer genom förtur i bokningssystemet skolors tillgång till idrottslokaler och säkerställer idrottsförvaltningens hyresintäkter. En sammanställning av pågående samplaneringsprojekt vid planering av fullstora idrottshallar finns i tabellen nedan. Beslut om samplanering tas i samband med genomförandebeslut.

Samplaneringsprojekt	Fastighetsägare	Behov (UTBF)	Behov (IdF)
Enskede-Årsta-Vantör			
Årstafältet 1: Ny F-9 skola	SISAB	2035–2040	Idrottshall behövs tidigare men måste byggas samtidigt som skolan.
Slakthusområdet: Ny gymnasieskola	Extern	2026	Idrottshallen försenats till 2028
Hägersten-Älvsjö			
Älvsjödalen: 1-2 nya skolor	Ej fastlagd	Efter 2040	En idrottshall
Hässelby-Vällingby			
Björnbodaskolan: Om- och tillbyggnation av skolan	SISAB	2034	En ny idrottshall behövs redan i området
Järva			
Dalhagens bollplan: Ny F-9-skola	SISAB	Efter 2045	IdF behov i närtid och ser även över en temporär idrottshall
Kungsholmen			
Kristinebergshallarna	FSK	Omgående	IdF planerar tre nya idrottshallar i Kristineberg 2032-2034.
Norra innerstaden			
Loudden: Ny F-9 skola	Ej fastlagd	2036–2043	En sim -och idrottshall
Södra Värtan: Ny F-9 skola	Ej fastlagd	2036–2043	En idrottshall
Skarpnäck			
Skarpnäcks skola: byggs ej ut	FSK	2026	Gränsbergets idrottshall
Hammarbyskolan södra: byggs ej ut	FSK	2031–2032	Hammarbyhöjdens idrottshall
Skärholmen			
Ny skola Vårbergsvägen	FSK	Efter 2045	IdF ser över behov i sedan tidigare planerad multihall
Lillholmsskolan	SISAB	2027–2029	

Det bör uppmärksammas att det finns en tidsmässig utmaning i samplaneringsprojekt av utbildnings- och idrottsförvaltningarnas behov av idrottshallar. Det finns ett flertal nya skolor med i planeringen där planerat färdigställande skjuts framåt i tiden men där idrottsbehovet inte gör det. Samtidigt möjliggör inte alltid tomtens förutsättningar att skola och idrottshall kan byggas under olika år.

Samordnad skolplanering i Stockholm

Stockholms stad har ett mål om att bygga 140 000 bostäder år 2010–2035. Cirka hälften av de bostäder som ingår i målet är påbörjade. Det stora antalet bostäder kräver att tillhörande infrastruktur och samhällsservice byggs ut, varför samverkan inom staden är viktigt.

Samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS) är en förutsättning för att staden ska lyckas avsätta mark för nya skolor som matchar bostadsbyggandet och där skolbyggnationen bidrag till minskad skolsegregation och att staden uppfyller sitt hemkommunsansvar. När en ny skola planeras undersöker förvaltningen möjligheter till samverkan med andra förvaltningars verksamheter. Samordningen behövs även i nuvarande situation när skolprojekt flyttas fram i tid eller helt utgår ur nämndens planering. Även när projekt utgår från nämndens planering kan det finnas behov av att reservera mark för eventuella framtida skolbehov. Inom ramen för SAMS har en fokusgrupp bildats för att identifiera platser lämpliga för tillfälliga eller permanenta äldreboenden.

5.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet

5.5.1 Nuläge 31 januari 2026

Totalgruppering	Area	Kapacitet arbetsplatser	Hyreskostnad	Summering
Administrativa lokaler	Area 9 370	Total kapacitet 411	Befintlig hyreskostnad 23 057 729	Hyreskostnad/area 2 461 Kostnad/Plats 56 102

Tabellen ovan skapas automatiskt i stadens integrerade ledningssystem (ILS) och omfattar lokaler för förvaltningens centrala administration samt facklig verksamhet. Förvaltningens centrala administration finns huvudsakligen på Hantverkargatan 2F och 2H. I förvaltningskontoret finns 265 kontorsplatser för totalt cirka 400 medarbetare.

Därutöver finns inhyrningar av administrativa lokaler för pedagogisk verksamhet. Antal arbetsplatser och kostnaderna för administrativa lokaler för pedagogisk verksamhet bokförs inom grundskola respektive gymnasium, inte som administration. Ur ett planeringsperspektiv är de dock att kategorisera som administrativa lokaler. I de verksamhetsanknutna administrativa lokalerna, såsom START Stockholm och Skolslussen finns cirka 130 arbetsplatser som inte syns i tabellen ovan.

Som ett led i budgetuppdrag från 2024 pågår en översyn av fackliga/administrativa lokaler med målsättningen att hyra lokaler av stadens kommunala fastighetsbolag.

Förändringar under 2025

- Central förvaltning övergick under hösten 2025 till opersonliga kontorsplatser i

renoverade lokaler på Hantverkargatan 2F och 2H. Tidigare kontorslokaler på Hantverkargatan 3A och 3B (Glasriket) sades upp i slutet av 2025.

- Under 2025 samlade Sveriges lärare all facklig verksamhet på Heleneborgsgatan 2a vilket innebär att tidigare lokaler på Björngårdsgatan 14, Högbergsbergsgatan 20 samt Warfvinges väg 32 har sagts upp.
- Sofia distans flyttade i december till nya lokaler i Hammarby allé 150.
- Enheten för digital arbetsplats (före detta IKT-enheten) lämnade under hösten den kvarvarande lokalen på Gustavslundsvägen 168a och i samband med detta sades lokalen upp.

5.5.2 Behov och planering av lokaler för (första planeringsperioden)

Förvaltningens översyn av administrativa lokaler fortsätter där fokus vidare ligger på verksamheter i stadsexternt inhyrda lokaler. Målsättningen är att under planeringsperioden ersätta dessa med stadsinterna inhyrningar.

5.5.3 Behov och planering för lokaler (andra planeringsperioden)

För närvarande planeras inga förändringar.

5.6 Lokalplanering - Pedagogiska lokaler utbildningsnämnden

Mer detaljerade beskrivning över nuläget, lokalbehov och planering av lokaler per stadsdelsområde för grundskolan finns i bilaga 4 och för gymnasieskolan i bilaga 5.

5.6.1 Nuläge 31 januari 2026

Totalgruppering	Area och antal brukare	Kapacitet	Hyreskostnad	Summering	Lokalförändringar
Pedagogiska lokaler - Hela staden	Area 1 566 186	Total kapacitet 112 434 Bedömning av behov 104 243 Differens 8 191	Befintlig hyreskostnad 2 673 558 133	Hyreskostnad/area 1 707 Area/kapacitet 426 Kostnad/Plats 23 779	Hyresgenererade investeringsutgifter (mnkr) 8 417

Huvudgruppering	Area och antal brukare	Kapacitet	Hyreskostnad	Summering
Grundskolor - Hela staden	Area 1 318 084	Total kapacitet 91 603 Bedömning av behov 83 655 Differens 7 948	Total kapacitet 91 603 Befintlig hyreskostnad 2 222 911 092	Hyreskostnad/area 1 686 Area/kapacitet 161 Kostnad/Plats 24 267

Huvudgruppering	Area och antal brukare	Kapacitet	Hyreskostnad	Summering
Gymnasieskolor - Hela staden	Area 248 102	Total kapacitet 20 831 Bedömning av behov 20 588 Differens 243	Total kapacitet 20 831 Befintlig hyreskostnad 450 647 041	Hyreskostnad/area 1 816 Area/kapacitet 265 Kostnad/Plats 21 633

Tabellen ovan skapas automatiskt i stadens integrerade ledningssystem (ILS) och avvikelser förekommer till tabellen nedan. Till "grundskolor – hela staden" ingår grundskola, anpassad grundskola samt administrativa lokaler för pedagogisk verksamhet. Till "gymnasieskolor – hela staden" ingår gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och administrativa lokaler för pedagogisk verksamhet.

Kapacitet – sett till antal elevplatser presenteras både i tabellen ovan och nedan. Tabellen nedan visar kapacitet i de kommunala skolorna per skolform och stadium samt elevantal i alla skolorna i Stockholm. Skolornas fyllnadsgrad visar balansen mellan elevantalet och lokaltillgångar. För att bedöma fyllnadsgraden på ett likvärdigt sätt mellan stadens skolor använder förvaltningen en kapacitetsmodell för att bedöma skolors kapacitet och lokaltillgångar. Det finns naturliga fluktuationer som påverkar fyllnadsgraden, exempelvis att olika årskullar är olika stora. Samtidigt finns det stora skillnader i fyllnadsgraden mellan skolorna och olika områden i staden.

Läsår 2025–2026	Kapacitet, antal platser	Kapacitet, varav tidsbegränsade lokaler	Elevantal	Fyllnadsgrad	Elevantal, stockholmare ²²
	Kommunala skolor	Kommunala skolor	Kommunala skolor	Kommunala skolor	Fristående skolor
Grundskolor (142 kommunala, 104 fristående)	90 400	7 700	76 700	85%	22 600
ÅK F-3	36 800		31 900	86%	6 700
ÅK 4-6	27 800		23 400	83%	6 800
ÅK 7-9	23 300		21 300	90%	9 100
Annat ²³	2 000				

²² Endast elever folkbokförda i Stockholm är inkluderade till elevantalet för fristående skolor

²³ Annat avser både cirka 1400 elevplatser i grundskolorna som till exempel kan användas för extra pucklar och är därmed inte kopplade till en viss årskurs samt cirka 600 elevplatser för elever med särskilda behov.

Läsår 2025–2026	Kapacitet, antal platser	Kapacitet, varav tidsbegränsade lokaler	Elevantal	Fyllnadsgrad	Elevantal, stockholmare ²²
Grundskolor (läsår 2024–2025)	89 400		77 700	87%	22 900
Gymnasieskolor (27 kommunala och 68 fristående)	20 400	300	19 000	94%	12 200
Gymnasieskolor (läsår 2024–2025)	19 900		18 900	95%	11 900
AGR ²⁴	1 100		1 200	104%	200
AGY	400		400	100%	100
Alla skolformer	112 300		97 300	87%	35 100

Tabellen ovan visar kapacitet i de kommunala skolorna samt elevantal i alla skolorna i Stockholm. Skolornas fyllnadsgrad visar balansen mellan elevantalet och lokaltillgångar. För att bedöma fyllnadsgraden på ett likvärdigt sätt mellan stadens skolor använder förvaltningen en kapacitetsmodell för att bedöma skolors kapacitet och lokaltillgångar.

Det finns naturliga fluktuationer som påverkar fyllnadsgraden, exempelvis att olika årskullar är olika stora. Samtidigt finns det stora skillnader i fyllnadsgraden mellan skolorna och olika områden i staden.

Kommunala grundskolors fyllnadsgrad på 85 procent innebär att det i början av läsåret 2025–2026 fanns ett överskott av 13 700 elevplatser. Överskottet av elevplatser innehåller både tillgängliga platser där elever kan placeras omgående och platser som är inte tillgängliga det här läsåret. Inför höstterminen 2025 hade förvaltningen tillgängliggjort cirka 80 200 platser i stadens grundskolor varav de flesta sökbara utbildningsplatser var för förskoleklass och årskurs 7. Detta betyder att det finns cirka 10 200 platser som är inte tillgängliga. Dessa platser finns i skolor som saknar förutsättningar att starta hela klasser, exempelvis på grund av skolans parallellitet eller att det saknas tillräckligt elevunderlag för att starta en hel klass. Det finns även organisatoriska skäl till att en skola vissa år tar in färre elever än vad lokalkapaciteten medger, som planerade underhållsprojekt eller planerade förändringar i

²⁴ Anpassad grundskola (AGR) och anpassad gymnasieskola (AGY) – kapacitet innefattar endast anpassade platser.

skolans verksamhet.

Det finns cirka 3 500 tillgängliga elevplatser som skolorna inte har kunnat fylla. Huvuddelen av dessa platser finns i skolor med få sökande eller i årskurs 4–6 som har generellt lägre fyllnadsgrad. Det finns ett flertal skolor i staden som tappar elever till andra kommunala eller fristående skolor inför årskurs 4 och 6. Detta är speciellt tydligt i ytterstadsområden med många F–6-skolor. Samtidigt blir elevtappet oftast så litet att skolorna inte kan minska antal klasser vilket leder till mindre klasstorlekar och därmed ökade lokal- och personalkostnader per elev.

Stockholms stad ingår i den gemensamma gymnasiregionen Storsthlm. Idag finns cirka 90 000 elever i samverkansområdets nästan 200 gymnasieskolor. Stockholms stad är gymnasiregionens största huvudman med 21 procent av regionens gymnasieelever inskrivna i stadens skolor. Tillsammans med Stockholms fristående skolor går cirka hälften av alla gymnasiregionens elever på en skola i Stockholm. Hösten 2025 fanns över 31 000 gymnasieelever folkbokförda i Stockholms stad och de utgör drygt en tredjedel av det totala elevunderlaget i regionen. Av dessa gick 77 procent på en gymnasieskola i Stockholm, varav hälften i kommunala och hälften i fristående skolor. Drygt 7 000, cirka 23 procent, av eleverna pendlade till skolor utanför staden.

Kommunala gymnasieskolors fyllnadsgrad läsåret 2025–2026 uppgår till 93 procent. Detta motsvarar ett överskott av 1 400 elevplatser. Nästan hälften av dessa platser finns i Kärrtorps gymnasium där antagningen har stoppats inför enhetens avveckling år 2027. I gymnasieskolan finns det i regel fler elever inskrivna i årskurs 1 än i årskurs 2 och 3 vilket påverkar skolornas fyllnadsgrad.

Lokalförändringar under 2025

Kommunala skolor:

- 50 nya elevplatser i anpassad grundskola.
- Ekensbergsskolan har tomställts och en ny paviljong har ställts upp vid Blommensbergsskolan.
- Ny paviljong har ställts upp vid Björnbodaskolan.
- Några externa inhyrningar har avvecklats, som annexlokal till Björngårdsskolan.
- Midsommarkransens gymnasium har utökat sin verksamhet med 120 elevplatser.

Fristående skolor:

- Två grundskolor har avvecklats.
- Tre grundskolor har flyttat till andra lokaler.
- Tre gymnasieskolor har avvecklats och en ny skola har startat.

Särskild redovisning av förändringar i skolornas kapacitet

Enligt anvisningar för lokalförsörjningsplanen ska förvaltningen redovisa förändringar i skolors kapacitet efter genomförandebeslut. Förvaltningen har tittat på större byggprojekt som färdigställts under de senaste tio åren. Generellt finns det tre anledningar till förändrad kapacitet:

- Beslut om skolans inre organisation/ klasstorlekar.
 - När utbildningsnämnden beställer nya lokaler dimensioneras de ofta till en kapacitet på 30 elever per klass för grundskolan och 32 elever för gymnasieskolan för att säkerställa flexibel användning av lokalerna och jämnstora elevgrupper per årskurs. Nya grundskolor har byggts med hemvister för 90 elever eller fler. Detta motsvarar dock inte alltid den organisation som skolan väljer att ha och rektor är enligt skollagen beslutande om skolans inre organisation. En generell uppfattning med traditionell klassorganisation i Stockholm är 28 elever per klass i årskurs F-6 och 30 elever i årskurs 7–9. Detta innebär att det kan finnas nämndbeslut för en F-9 skola med 900 elever, men att kapacitet i vissa fall skrivits ner till 858 elevplatser. Under den period som granskats gäller det Bobergsskolan och Kämpetorpsskolan.
 - Förvaltningens kapacitetsöverenskommelser tar hänsyn till skolors socioekonomiska index. Skolor med högt socio-ekonomiskt index kompenseras ekonomiskt och använder ofta bidraget till att minska klasstorlekar. Under de senaste tio år har förvaltningen inte byggt ut skolor med högt socio-ekonomiskt index.
- Anpassad grundskola
 - Behov av elevplatser i anpassad grundskola har ersatt grundskolekapacitet. Elevplatser i anpassad grundskola är ofta ytkrävande och i många projekt har detta krävt att kapacitet i grundskolan minskas när elevplatser i anpassad grundskola har utökats eller tillkommit. Det avser förändringar av kapacitet i Hästhagsskolan, Konradsbergsskolan (även särskilda undervisningsgrupper), Midsommarkransens skola, Rödabergsskolan och Skanskvarnsskolan.
- Felbeställning eller brister i kapacitet som har identifierad efter lokaler har tagits i bruk.
 - Farsta grundskola: Skolan har idag en parallell mindre på högstadiet på grund av brist på helgruppsrum efter ombyggnation.
 - Sjöviksskolan: Skolan är i dag organiserad i tre grupper per hemvist istället för fyra som var den ursprungliga planen. Projektet har utvärderats och visar att begränsningarna ligger i högstadiets hemvister, kommunikations- och allmänutrymmen, flöden mellan funktioner samt för få specialsalar.
 - Kämpetorpsskolan har en parallell mindre än genomförandebeslutet i årskurs

7-9. Projektet har utvärderats och visar att begränsningarna ligger i högstadiets hemvister.

- Tellusborgsskolans har en parallell mindre än i genomförandebeslutet. Projektet har utvärderats och visar att begränsningarna ligger i högstadiets hemvister, kommunikations- och allmänutrymmen.

5.6.2 Planering av lokaler för år 2027–2034 (första planeringsperioden)

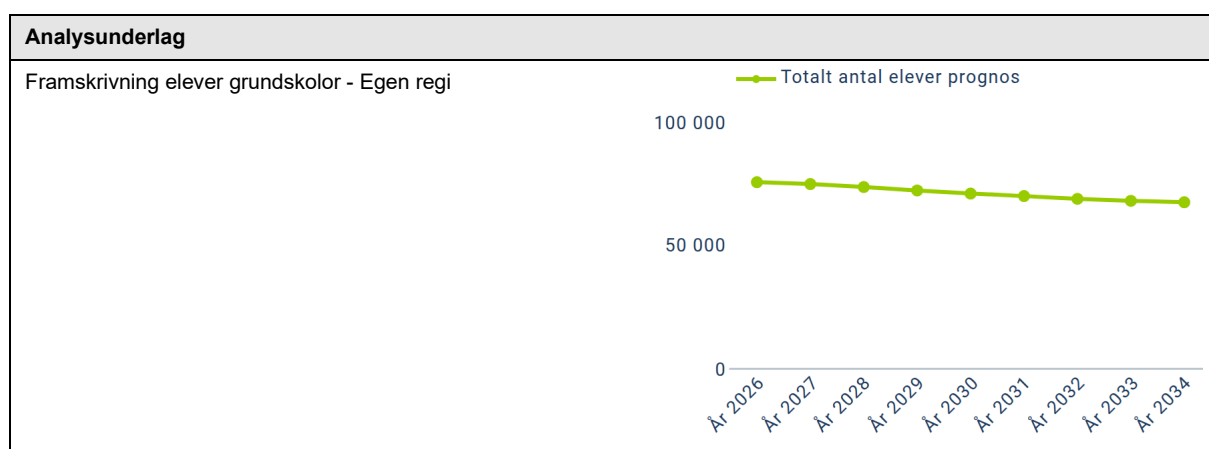
För utbildningsnämnden finns mer detaljerade lokalbehov och planering av lokaler per stadsdelsområde för grundskolan i bilaga 4 och för gymnasieskolan i bilaga 5.

Metod för att bedöma lokalbehov har tre steg:

1. Ta fram nuläge
2. Bedöma framtida behov av elevplatser (elevförändring)
3. Planera för lokalförändringar (väga nuläge mot elevförändringar).

Metodens två första steg, ta fram nuläge och bedöma framtida behov av elevplatser, vägs mot varandra och balansen/obalansen av de två leder till planering av de lokalförändringar som behövs för att nå godtagbar kapacitet och fyllnadsgrad i stadens skolor.

5.6.2.1 Lokalbehovet under den första planeringsperioden

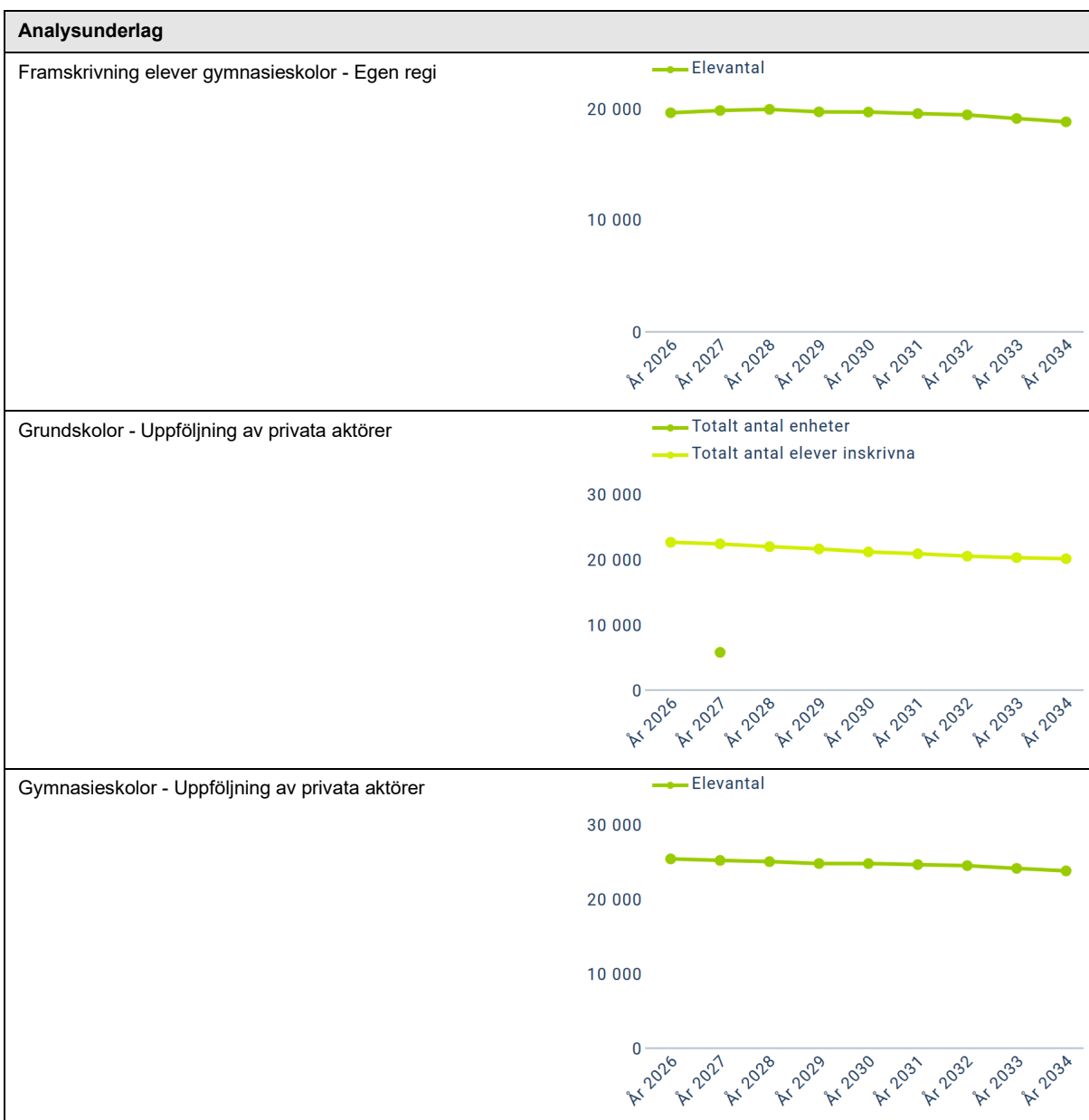

Diagram ovan skapas automatiskt i stadens integrerade ledningssystem (ILS). Den visar elevantalsframskrivningen för stadens kommunala grundskolor och gymnasieskolor samt fristående gymnasieskolor i Stockholm för alla elever. Framskrivningen för fristående grundskolor inkluderar endast elever folkbokförda i Stockholm.

Tabellen nedan visar grundskolans (övre) och gymnasieskolans (undre) elevantal och elevantalsutveckling år 2025–2034. För grundskolans elevantalsframskrivning ingår alla elever i stadens kommunala skolor samt elever folkbokförda i Stockholm hos andra huvudmän. För kommunala grundskolor ingår även så kallat 0-område som innebär nya stadsdelar som inte finns 2025. Cirka 500 elever som förväntas att bo i 0-område har inkluderats till kommunala skolornas framskrivning sett till hemkommunens ansvar. För gymnasieskolans elevantalsframskrivning ingår alla elever i stadens kommunala skolor samt

elever folkbokförda inom gymnasiregion. Elever hos andra huvudmän sammanfattar fristående skolor, statliga skolor samt kommunala skolor i andra kommuner.

Regi	År	Stockholms elever	Elever från andra kommuner	Totalt
GRUNDSKOLOR				
Stockholms kommunala skolor	2025	75 000	1 600	76 700
	2034	65 600	1 600	67 200
	Förändring	-9 400	-100	-9 500
Andra huvudmän	2025	26 000		
	2034	22 900		
	Förändring	-3 000		
Totalt	2025	102 800		
	2035	90 100		
	Förändring	-12 600		
GYMNASIESKOLOR				
Stockholms kommunala skolor	2025	12 200	6 800	19 000
	2034	11 800	6 900	18 700
	Förändring	-300	100	-200
Andra huvudmän	2025	19 300	51 300	70 600
	2034	17 900	50 600	68 500
	Förändring	-1 400	-700	-2 100
Totalt	2025	31 500	58 100	89 600
	2034	29 700	57 500	87 200
	Förändring	-1 800	-600	-2 400

Behovsanalys för grundskolan

Färre barn föds i Stockholm, och i landet i stort, och dessa mindre årskullar är nu i grundskoleålder. Sedan toppåret 2022 har elevantalet i grundskolorna i Stockholm minskat med nästan 3 700 elever varav cirka 2 900 i stadens kommunala grundskolor. En ytterligare minskning av cirka 12 600 elever under de kommande tio åren förväntas enligt stadens

elevantalsframskrivning, varav cirka 9 500 i stadens kommunala grundskolor. Samtidigt växer behovet av platser i anpassad grundskola.

Grundskolans elevantalsframskrivning utgår från dagens skolutbud, marknadsandel av olika skolformer och elevernas geografiska spridning.

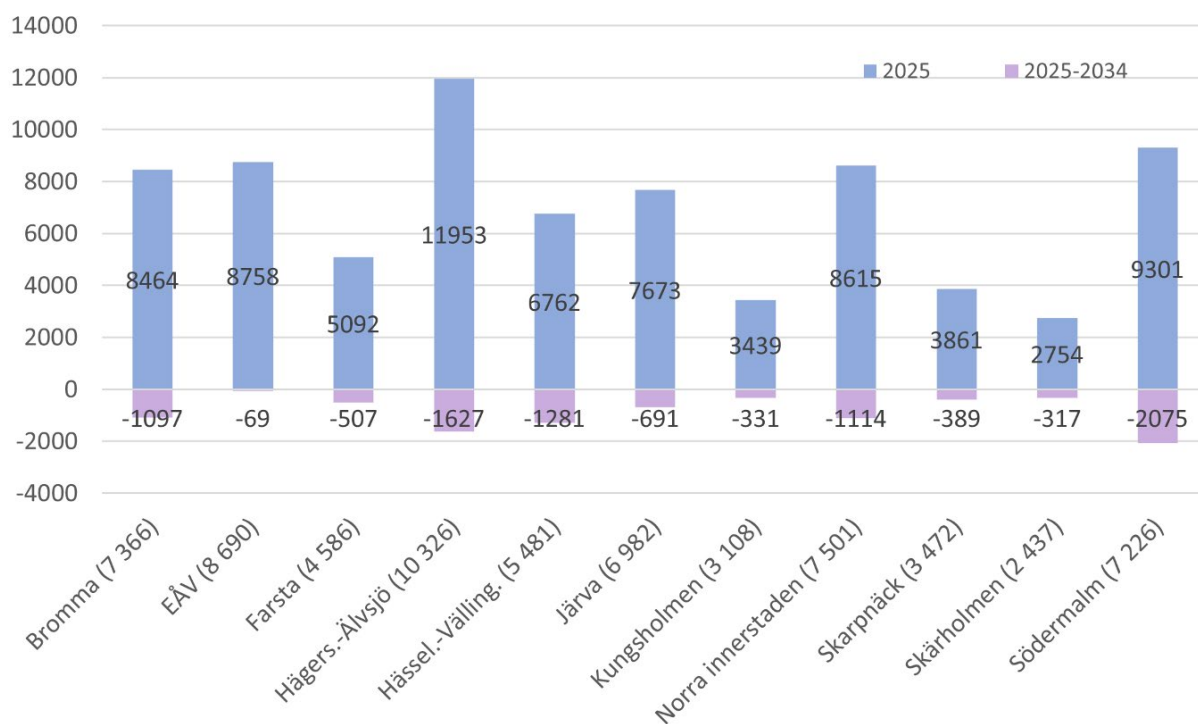
- Den tar inte hänsyn till kända förändringar i skollokaler.
- Den antar att dagens antagningsmönster kommer att fortsätta. Detta betyder att även under framskrivningsperioden antas nästan hälften av grundskoleeleverna gå i en skola i sitt närområde och cirka 80 procent i det stadsdelsområde (SDO) där eleven bor. Elevers benägenhet att söka skola längre bort från hemmet och i fristående skola ökar med åldern.

Det är troligt att förändringar kan ske när det kommer till elevernas sökmönster, både vad gäller balansen mellan kommunala och fristående skolor och geografisk spridning när elevantalet minskar och ledig skolkapacitet kan finnas i nya ställen. Under de senaste åren har elevantalsminskningen varit relativt större i de kommunala skolorna än i de fristående skolorna. Detta beror framför allt på elevernas åldersstruktur. Antalet elever har minskat mest i förskoleklass och årskurs 1–3. Inför hösten 2027 kommer de mindre årskullarna nå årskurs 4. Flertalet fristående skolor i staden startar sin verksamhet i den årskursen. Det är än så länge oklart hur elevantalsminskningen kommer att påverka fristående skolornas antagning och dess påverkan vidare för kommunala skolornas elevantal.

På SDO nivå minskar antal grundskoleelever i alla områden under 2025–2034. Detta betyder att det finns omfattande behov av att minska lokalbeståndet i många delar av staden. Enbart på Södermalm förväntas antalet elever minska med cirka 2 100 elever.

På lokal nivå förväntas dock ökning i elevantalet i Bromsten, Marichäll, Kista, Årsta samt i delar av Farsta SDO. Denna elevantalsökning är kopplad till både planerade och nyligen färdigställda bostäder. Den största minskningen förväntas ske i innerstaden.

I diagram nedan visas elevantal i stadens kommunala grundskolor per SDO år 2025 samt framskriven förändring fram till 2034. I parentes finns framskrivet elevantal år 2034.

Behovsanalys för gymnasieskolan

Elevantalet i kommunala gymnasieskolor förväntas att nå sitt högsta elevantal hösten 2028 och i de fristående gymnasieskolorna hösten 2026. Därefter minskar elevantalet stadigt även i gymnasieskolorna. År 2034 förväntas cirka 1 600 färre elever gå i gymnasieskolor i Stockholm jämförelse med dagens nivå, varav en minskning av cirka 200 elever i kommunala gymnasieskolor. Även antal stockholmselever i gymnasieskolor i andra kommuner förväntas minska med 200.

Gymnasieskolans elevantalsframskrivning utgår från dagens skolutbud, marknadsandel av olika skolformer och elevernas geografiska spridning över kommungränser. Årets elevframskrivning beaktar dock stadens nyetablering i Slakthusområdet hösten 2026. Effekten blir att andelen stockholmselever i stadens kommunala skolor ökar från 39 procent till 40 procent på bekostnad av andelen som går i fristående gymnasium som minskar i motsvarande omfattning. Detta innebär att kommunala gymnasieskolor förväntas att få en mer gynnsam elevantalsutveckling, speciellt under de närmaste åren. Totalt sett förväntas nästan 80 procent av stockholmseleverna gå i en gymnasieskola belägen inom Stockholms stad oavsett regi under hela framskrivningsperioden.

Sammanfattningsvis betyder detta att år 2034 skulle det finnas totalt cirka 24 900 vakanta elevplatser i stadens grund- och gymnasieskolor om elevantalsframskrivningar stämmer och inga förändringar sker i lokalerna eller i verksamheten.

5.6.2.1.1 Tabeller för bedömt platsbehov

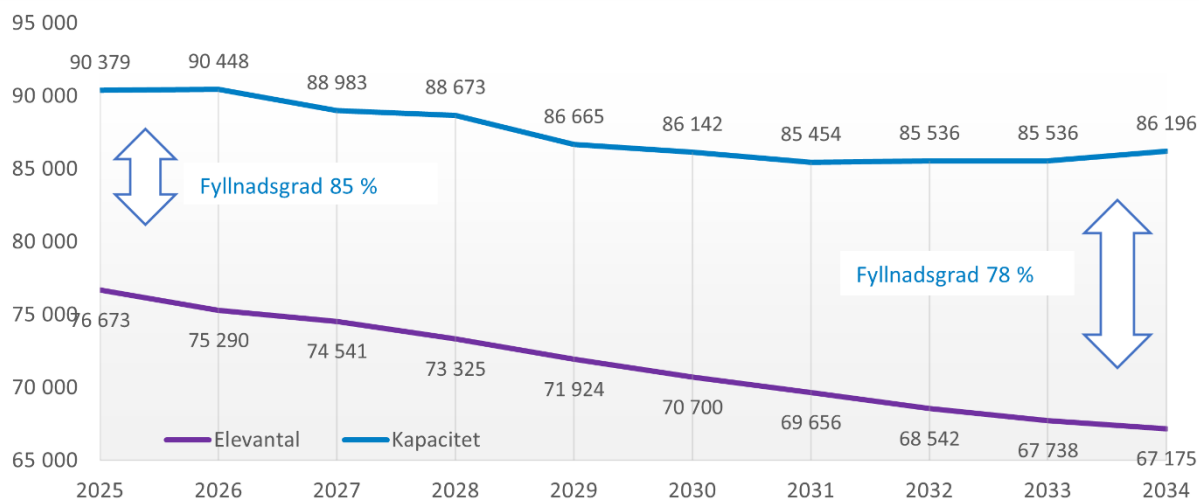
Huvudgruppering	Nuvarande år	År +1	År +2	År +3	År +4
Grundskolor - Hela staden	Bedömning av behov 83 655 Total kapacitet 91 603 Differens 7 948	Bedömning av behov 2027 82 823	Bedömning av behov 2028 81 472	Bedömning av behov 2029 79 914	Bedömning av behov 2030 78 555
Gymnasieskolor - Hela staden	Bedömning av behov 20 588 Total kapacitet 20 831 Differens 243	Bedömning av behov 2027 20 803	Bedömning av behov 2028 20 903	Bedömning av behov 2029 20 674	Bedömning av behov 2030 20 654

Tabellen ovan visar hur många elevplatser det skulle behövas i kommunala skolor för att nå 90 procents fyllnadsgrad i grundskolorna samt 95 procents fyllnadsgrad i gymnasieskolorna.

5.6.2.2 Planerade lokalförändringar under den första planeringsperioden

Planerade lokalförändringar i grundskolan

I diagram nedan beskrivs kommunala grundskolornas planerade kapacitet, framskrivet elevantal och fyllnadsgrad under 2025–2034.

Den nuvarande planeringen överstiger det förväntade behovet sett till elevantalsframskrivningen. Enligt förvaltningens planering kommer grundskolans lokalkapacitet minska till 86 200 fram till år 2034. Detta skulle innebära att fyllnadsgraden i stadens kommunala grundskolor förväntas att minska från dagens 85 till 78 procent fram till

2034. För att sträva efter hög fyllnadsgrad i stadens grundskolor krävs förändringar för befintliga och planerade skollokaler utöver nuvarande planering.

Förvaltningens nyckeltal för fyllnadsgrad är 90 procent för stadens samlade grundskolor. Olika planeringsförutsättningar som vissa naturliga fluktuationer, hemkommunens ansvar och olika faktorer som påverkar fyllnadsgraden är grund för nyckeltalet som ska ses som ett stöd i bedömningen av möjliga lokalavvecklingar. Sett till 90 procent fyllnadsgrad i grundskolorna är en rimlig kapacitet 74 600 elevplatser år 2034. Detta är 15 800 elevplatser färre än dagens grundskolekapacitet. I nuvarande planeringsinriktning ska förvaltningen minska antalet elevplatser i grundskolan med 4 200 fram till 2034. Minskningen är en nettoförändring utifrån en utökning av 4 700 tillkommande elevplatser och avveckling eller tomställning av 8 900 elevplatser. I tabellen nedan sammanfattar olika typer av lokalförändringar.

	Bruttoökning	Avvecklingar	Nettoförändring
Nya skolor	2 400	-1 300	1 100
Om- och tillbyggnation av befintliga skolor	2 000	-700	1 300
Åter i bruk / tomställningar	300	-800	-500
Avvecklingar/ organisationsförändringar		-6 000	-6 000
Totalt	4 700	-8 900	-4 200

Förvaltningen kommer under 2026 arbeta med en scenarioplanering med målsättningen att skapa en skolstruktur som motsvarar organisationernas behov, framtidens lokalbehov och en likvärdig skola för stadens elever oavsett var de bor. Detta betyder att det kommer krävas ytterligare förändringar i nämndens lokalbestånd utöver vad som redovisas i detta kapitel.

Minskning av 4 200 platser fram till 2034 kan jämföras med förra årets lokalförsörjningsplan då 6 100 elevplatser planerades att avvecklas fram till 2033. Den stora förändringen i planeringsinriktningen är att i förra årets planering föreslog förvaltningen områdesspecifika utredningar för lokalavvecklingar i områden med störst behov om totalt 2 900 elevplatser. I årets lokalförsörjningsplan är utredningarna borttagna och arbetet kommer att inkluderas i scenarioplaneringen.

Den största minskningen i kapaciteten sker genom avveckling av 7 000 elevplatser i tidsbegränsade lokaler. Detta betyder att nästan alla nuvarande tidsbegränsade lokaler planeras att avvecklas fram till 2034. Några få tidsbegränsade lokaler kommer att ersättas i byggprojekt. De största planerade avvecklingarna av tidsbegränsade lokaler utan att de ersätts är:

- Ekens skola, -450 elevplatser: Skolenhet avvecklas år 2029 och samtidigt ställs Lugnets skola om till en F-9.
- Tidsbegränsade lokaler mellan 200–250 elevplatser avvecklas vid Backluraskolan,

Bandhagens skola, Hjorthagens skola, Hägerstenshamnens skola, Nya Elementar, Observatorielundens skola, och Årstaskolan utan att ersättas.

Ytterligare minskning av cirka 2000 elevplatser innebär:

- Åsö grundskola: Skolenhet med 500 elevplatser avvecklas år 2027. Majoriteten av lokalerna hyrs i andra hand av arbetsmarknadsförvaltningen och sägs i samband med detta upp. ESS-gymnasiet önskar överta hyresavtal för bl a kök och matsal, idrott och fåtal klassrum.
- Sjöstadsskolan: Skolans lokaler i kvarteret Godsfinkan med 360 elevplatser avvecklas 2032.
- Delar av Hjulsta grundskola (250 elevplatser) och Observatorielundens skolas permanenta lokaler (340 elevplatser) kommer att tomställas och användas som evakueringslokaler.
- Elevplatser kommer att minska i flera skolor på grund av planerade organisationsförändringar. Den största minskningen sker i Beckombergaskolan då 200 elevplatser i grundskolan kommer att ställas om till 30 elevplatser i anpassad grundskola.

Det planeras fyra nya grundskolor. Alla ersätter i delvis befintliga lokaler. I parentes finns förändring i antal elevplatser (brutto/netto):

- Adolfsbergsskolan: Utredning om ny F-6 skola i Mariehäll, Bromma att ersätta tidsbegränsade lokaler (+630/-18).
- Björnbodaskolan: Utredning om att ersätta skolans tidsbegränsade lokaler, uttjänta permanenta lokaler samt kapacitetsökning (+630/+300).
- Ekensbergsskolan: Utredning om att ersätta skolans tidsbegränsade lokaler samt uttjänta permanenta lokaler. Verksamhet flyttad till Blommensbergsskolan från hösttermin 2025 (+240/0).
- Nya Sandåkraskolan i Stora Sköndal: Utredning om ny F-9 skola i Farsta. Ersätter Sandåkraskolans tidsbegränsade lokaler samt utöka antal elevplatser i årskurs 7–9 och anpassad grundskola (+930/+360).

Det finns fyra pågående tillbyggnationsprojekt varav alla syftar till att utöka permanent kapacitet i årskurs 7–9.

- Bäckahagens skola: Omfattande tillbyggnation och underhåll. Kapacitetsökning av +120 elevplatser kvarstår i sista pågående etappen.
- Nya Enskede skola: Genomförande pågår för att ställa om gymnasielokaler i Enskede som görs om till ett nytt gymnasium och årskurs 7–9 skola. Ersätter tidsbegränsade lokaler vid Enskede skola och Örbyskolan (+540/0).
- Vasa Real: Omfattande tillbyggnation och underhåll. Kapacitetsökning av +430 platser

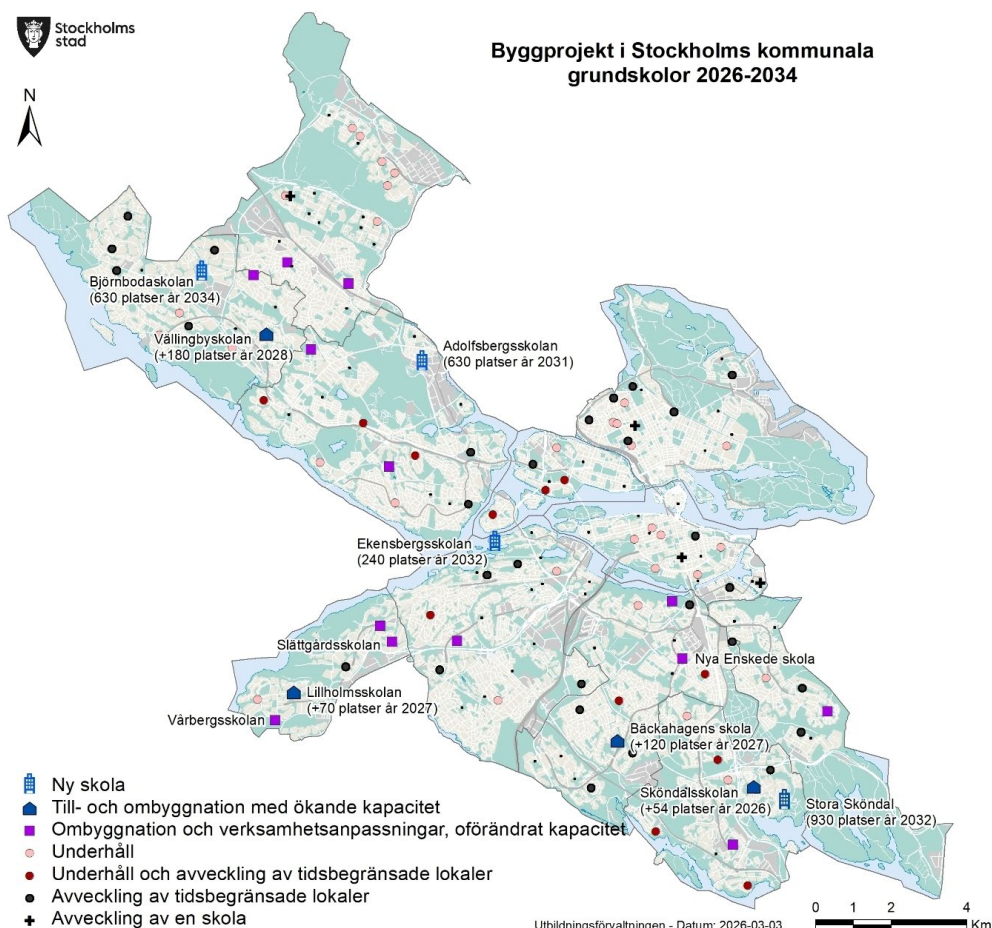
kvarstår på grund av intern evakuering under pågående underhåll.

- Vällingbyskolan: Omfattande tillbyggnation och underhåll. Kapacitetsökning av +180 platser kvarstår i sista pågående etappen.

Utöver kapacitetsförändrande byggprojekt finns det en större mängd av mindre byggprojekt i skolorna, som skolgårdsutveckling, HIN och verksamhetsanpassningar i samband med fastighetsägarens underhållsprojekt.

Förvaltningen ska starta en mobil akutskola med inriktning mot yngre elever så att elever, lärare och annan skolpersonal i ökad utsträckning kan få stöd i utmanande situationer. Under våren 2026 kommer förvaltningen arbeta fram en modell för hur mobil akutskola ska genomföras.

I bilden nedan syns planerade projekt 2026–2034 för grundskolan på kartan. Större projekt är namngivna.

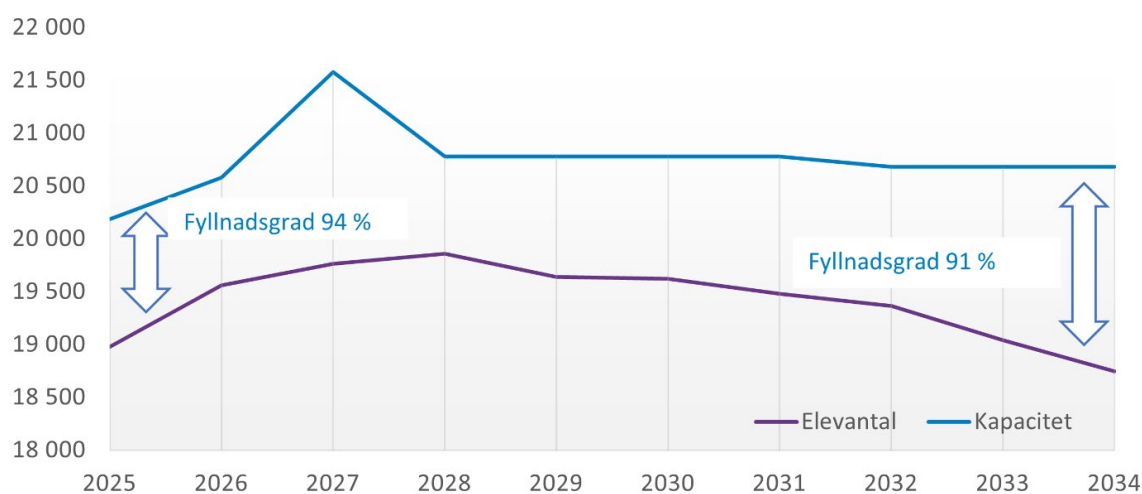

Planerade lokalförändringar i gymnasieskolan

Enligt nuvarande planering kommer förvaltningen öka gymnasieskolans lokalkapacitet till 20 600 fram till år 2034, en nettoökning av 200 elevplatser. Detta innebär att fyllnadsgraden i stadens kommunala gymnasieskolor förväntas att minska från dagens 93 till 91 procent fram till 2034. Samtidigt är förvaltningens nyckeltal för fyllnadsgrad 95 procent för stadens samlade gymnasieskolor. Gymnasieskolornas nyckeltal är fem procentenhet högre än för grundskolor sett till att det finns enbart tre årskurser i gymnasieskolan och man har inte samma krav att säkerställa skola nära hemmet. Nyckeltalet ska ses som ett stöd i bedömningen av möjliga lokalavvecklingar. För en fyllnadsgrad på 95 procent i gymnasieskolan skulle det finnas behov av 19 700 elevplatser år 2034. Det är 900 elevplatser färre än idag. Fram till 2034 tillskapas drygt 1 300 nya elevplatser. Under samma period avvecklas cirka 1 100 elevplatser, varav 800 i permanenta lokaler och 300 i tidsbegränsade lokaler.

I diagram nedan finns kommunala gymnasieskolornas planerade kapacitet, framskrivet elevantal och fyllnadsgrad under 2025–2034. Gymnasieskolornas fyllnadsgrad förväntas att hålla sig på inom ramen av 93–97 procent 2025–2032 men sjunka i takt av elevantalet i slutet av framskrivningsperioden.

Gymnasieskolans lokalförändringar per typ finns nedan.

	Bruttoökning	Avvecklingar	Nettoförändring
Nya skolor	800	0	800
Om- och tillbyggnation av befintliga skolor	425	0	425
Åter i bruk / tomställningar		-800	-800
Avvecklingar/ organisationsförändringar	100	-325	-225
Totalt	1 325	-1 125	200

Tre större kapacitetsökande projekt färdigställs under första planeringsperioden:

- Slakthusområdets gymnasium med en kapacitet på 800 elevplatser startar på hösten 2026. Verksamheten utökas successivt och blir fullt utbyggd hösten 2028
- Betty Petterssons gymnasium: Etapp två av ombyggnationsprojektet färdigställs till hösten 2026. Samtliga lokalfunktioner färdiga och kapaciteten kan utökas med 200 elevplatser till totalt 600 elevplatser.
- Ombyggnation av kök och matsal på Thorildsplans gymnasium färdigställs till hösten 2029. Projektet innebär att skolans permanenta kapacitet utökas med drygt 200 elevplatser, samtidigt som motsvarande kapacitet i paviljong avvecklas.

ESS – gymnasiet kommer att utöka sin kapacitet inom introduktionsprogram i Campus Åsö med 100 elevplatser. Åsö grundskola kommer att avvecklas i successivt fram till sommaren 2027 och i samband med detta frigörs lokaler som kommer att delas mellan ESS-gymnasiet och arbetsmarknadsförvaltningen.

Utöver dessa projekt finns det ett antal mindre verksamhetsanpassningar i samband med fastighetsägarens underhållsprojekt i ISSR, S:t Eriks gymnasium och i ESS gymnasiet i Campus Åsö.

Kärrtorps gymnasium med 800 elevplatser kommer att avvecklas helt sommaren 2027. Därefter planerar förvaltningen att nyttja Kärrtorps gymnasium som en evakueringskola för att tillgodose flera skolors evakueringsbehov.

Jämfört med förra årets lokalförsörjningsplan har förvaltningen avbrutit projektet för Hedvigsbergssalarna för att undvika ett överskott av idrottskapacitet i samband med Kristinebergshallarna på Kungsholmen.

Underhåll och evakueringar

I SISAB:s skolor pågår det i dagsläget underhåll i sex befintliga skolor. Enligt SISAB:s underhållsplanering finns det omfattande underhållsbehov av cirka 50 skolor under de kommande tio åren, vilka kommer kräva hel- eller delevakuering av skolans verksamhet. Förvaltningen ansvarar för att säkerställa evakueringslösningar under byggtiden.

Förvaltningen avser att i största möjliga utsträckning undvika inhyrningar och i stället nyttja lokaler inom befintligt lokalbestånd. Under förutsättning att planerat underhåll genomförs kommer det under en längre tid finnas behov av dessa evakueringslokaler. Skollokaler som enligt nuvarande planering är aktuella för att nyttjas för evakueringar beskrivs i tabell nedan.

Skola	Evakueringsberedskap
Hjulsta grundskola	Skolans nuvarande 'yngredel' ska användas för evakueringar av andra skolor
Konradsbergsskolan	Delar av skolan ska användas för evakueringar av andra skolor
Kvickentorpsskolan	Evakuering av flera skolor under kommande åren. Kan startas som egen enhet om utökad elevkapacitet behövs i området till följd av planerad bostadsbyggnation i Farsta
Kärrtorps gymnasium	Verksamhet avvecklas 2027 och lokaler används för evakueringar därefter
Observatorielundens skola	Verksamhet avvecklas 2027 och permanenta lokaler används för evakueringar därefter. Skolans tidsbegränsade lokaler avvecklas samtidigt med verksamheten.
Roslagstull	Tidigare skolans paviljonger används för evakueringar fram till 2033 och avvecklas därefter
Sankt Jacobi	Evakuering av flera skolor under kommande åren. Kan startas som egen enhet om utökad elevkapacitet behövs i området till följd av planerad bostadsbyggnation i Vinsta-Johannelund
Stora Sköndal	Ny skola med förväntat färdigställande år 2032. Delar av skolans tillkommande kapacitet ska användas för evakuering av annan verksamhet under första åren.
Vårbergsskolan	För evakuering av Lillholmsskolan, Slättgårdsskolan och Söderholmsskolan. Kan därefter startas som egen enhet

Det finns även ett antal tidsbegränsade lokaler som innan avveckling planeras användas i evakueringssyfte.

År 2026 fortsätter förvaltningen arbete med att ta fram underhållsplaner för de lokaler som inte hyrs av SISAB och där underhållsansvaret enligt hyresavtalet helt eller delvis ligger på nämnden.

Planerade lokalförändringar hos andra huvudmän

Förvaltningen utgår i sin planering av skollokaler ifrån att antal elever i fristående grund- och gymnasieskolor i Stockholm samt stockholmselever i andra kommuner följer utvecklingen enligt elevantalsframskrivningar.

För att få information om fristående skolornas planer är förvaltningen beroende av sin roll som remissinstans inför godkännande av en fristående skola eller utökning som aktören har sökt från Skolinspektionen. Ansökningar om att starta nya utbildningar har minskat de senaste åren. Samtidigt har elevantalsframskrivningar skrivits ned, kostnaderna ökat generellt och det har blivit svårare att hitta passande lokaler inom staden när möjligheter för tidsbegränsade inhyrningar har blivit svårare. Även nya lagkrav påverkar. Från och med ansökningsomgången 2024 kräver skollagen om en ansökan avser gymnasieskola att utbildningen ska bidra till att dels möta ungdomars efterfrågan, dels fylla ett

arbetsmarknadsbehov för att godkännande ska lämnas. I ansökningsomgången 2025 var detta den mest förekommande grunden för avslag i ansökningar om nyetablering eller utökning av fristående gymnasieskola. Det finns även pågående utredningar om hur kraven på ägare och huvudmän för fristående skolor kan skärpas samt se över finansieringsmodeller.

Nedan redovisas beviljade och nu föreliggande ansökningar om tillstånd för fristående skola som remitterats till staden. I dagsläget är det oklart vilka av de nu remitterade ansökningarna som kommer att godkännas. Det kan även tillkomma ytterligare ansökningar.

- Under 2025 har två fristående grundskolor fått godkännande för utökning av en befintlig verksamhet avseende fritidshem. Under vårterminen 2026 har utbildningsförvaltningen fått två ansökningar som avser nyetablering respektive en ansökan om utökning av befintlig verksamhet på remiss från Skolinspektionen.
- Under 2025 har en huvudman fått godkänt om utökning av befintlig verksamhet med ett yrkesprogram. En huvudman har fått tillstånd att bedriva nationell idrottsutbildning inom fyra sporter. Vidare har en huvudman fått godkännande som huvudman för riksrekryterande gymnasial spetsutbildning, särskild variant. Under vårterminen 2026 har utbildningsförvaltningen fått nio ansökningar om godkännande som huvudman för nationellt godkänd idrottsutbildning på remiss från Skolinspektionen. Vidare har fyra ansökningar om att utöka verksamhet vid befintlig skolenhet inkommit, där samtliga är yrkesprogram. Det har även inkommit två ansökningar som avser nyetablering.
- Under 2025 har en internationell skola fått godkännande som huvudman för internationell skola på grundskolenivå. Det inkom även två ansökningar avseende internationell skola på grundskolenivå respektive rätt till bidrag för internationell skola på gymnasienivå varav båda huvudmännen fick avslag. Under vårterminen 2026 har utbildningsförvaltningen fått en ansökan om godkännande som huvudman för internationell skola på grundskolenivå och rätt till bidrag för internationell skola på gymnasienivå. Ansökan avser nyetablering.

5.6.3 Planering av lokaler för år 2035–2046 (andra planeringsperioden)

Lokalbehovet under den andra planeringsperioden

Under den andra planeringsperioden baseras bedömningen av behovet av elevplatser utifrån stadens befolkningsprognos samt strategiska bedömningar som för grundskolans del i stort sett fokuserar på hemkommunsansvar sett till skola nära hemmet.

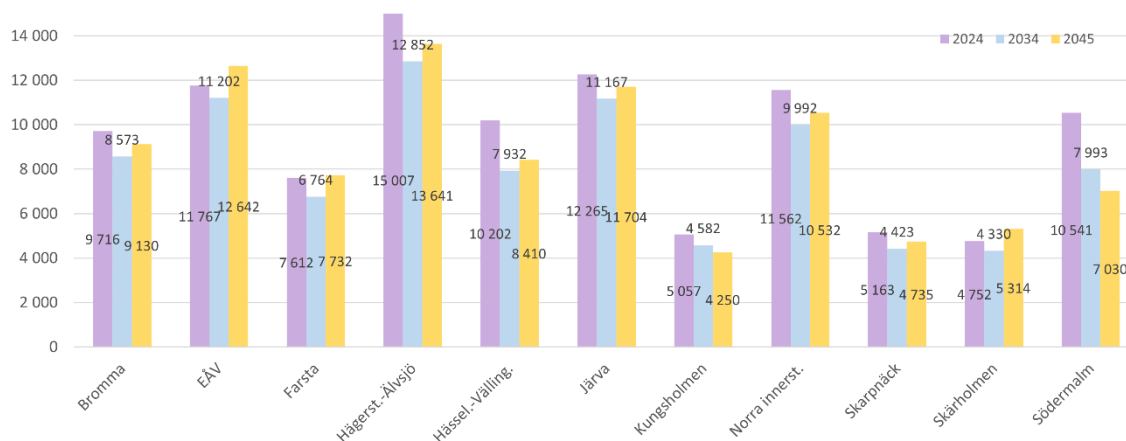
Enligt stadens befolkningsprognos minskar antalet barn i åldrarna 6–15 år med cirka 14 000 fram till år 2037 från dagens nivå för att sedan öka. År 2045 förväntas 95 400 barn i grundskoleåldern bo i Stockholm. Stora delar av den prognostiserade ökningen av 6 900 barn och unga 6–15 år mellan år 2037–2045 förväntas ske i anslutning till större

exploateringsområden. Men den sammantagna tillväxten är långsam på grund av att befolkningsminskningen förväntas fortsätta i många andra delar av staden.

Sett till stadsdelsområden förväntas antal barn och unga 6–15 år öka i alla ytterstadsområden men i många områden räcker det inte till att kompensera kommande minskning. År 2045 förväntas antal barn och unga överstiga dagens nivå i Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skärholmen. I dessa områden behöver förvaltningen se över hur lokaler på bästa sätt kan användas till dess att behovet åter uppstår, då det kan bli väldigt svårt och dyrt att nyanskaffa denna kapacitet när behoven ökar igen. Det kan handla om allt från tomställning, användning som evakueringslokaler eller tidsbegränsad andrahandsuthyrning.

I diagram nedan syns befolkning 6–15 år per SDO år 2025 samt förväntat barnantal år 2034 och 2045 enligt befolkningsprognos 2025.

Om samma antaganden över hur eleverna går i skolan sett till skolans regiform eller geografiskt läge, som i den tioåriga elevantalsframskrivningens används under den andra planeringsperioden, skulle det finnas 71 600 elever i kommunala grundskolor år 2045 vilket med 90 procents fyllnadsgrad innebär 79 500 elevplatser. Detta är 10 900 elevplatser färre än dagens antal elevplatser.

Antalet unga i gymnasieåldern i Stockholms län förväntas att minska med cirka 9 000, varav 2 300 i Stockholms stad under andra planeringsperioden. Det lägsta prognostiserade antal unga 16–18 år förväntas år 2043. Därefter förväntas antalet återigen öka något för att vara 27 100 år 2045. Om samma antaganden över hur eleverna går i gymnasieskolan sett till skolans regiform eller geografiskt läge som i den tioåriga elevantalsframskrivningens används fram till år 2045, skulle det då finnas 17 000 elever i kommunala gymnasieskolor. Med 95 procents fyllnadsgrad innebär 17 900 elevplatser. Detta är 2 200 elevplatser färre än dagens antal elevplatser.

Behovet av lokalförändringar kommer att prövas utifrån befolkningsprognosen,

hemkommunsansvar, likvärdig skola och beslutade riktlinjer - stadens befintliga beslut om tillämpning av skollagens krav om skola nära hemmet och lekvärdesriktlinjer för friytans lämplighet sett till plan- och bygglagens krav på friyta.

Eftersom prognosen avseende antalet barn och unga vänder uppåt igen mot slutet av andra planeringsperioden, kommer ett visst överskott av elevplatser under några år vara nödvändigt. Det är viktigt att bibehålla flexibilitet för att hantera både tillväxt och minskning av elevantalet på sikt. Bra balans mellan att behålla större delar av lokalbeståndet utifrån långsiktigt behov och strävan efter högre fyllnadsgrad under kommande åren kräver att förvaltningen ser över bland annat ökat samutnyttjande eller alternativt användande av permanenta lokaler inom förvaltningen och med andra förvaltningar och bolag i staden.

Planerade lokalförändringar under den andra planeringsperioden

Nuvarande planeringsinriktning för år 2035–2045 innebär en avveckling av alla kvarstående tidsbegränsade lokaler samt etablering av sex nya grundskolor med 5000 elevplatser. Om dessa elevplatser skulle skapas, skulle det betyda en fyllnadsgrad på 77 procent år 2045. Behovet av nya skolor är direkt knutet till bostadsplanernas genomförandetakt och omfattning. En bostadsbyggnation som är utsträckt i tid ökar förutsättningarna att klara behovet genom befintliga skolor förutsatt att de ligger på rätt plats. Det finns därför stor osäkerhet både sett till tidsplan och kapacitet. Alla planerade nya skolor kommer inte behöva byggas men det är svårt att på skolnivå avgöra vilka som kommer bli av eller inte på grund av osäkerheten i bostadsbyggandet och dess tidsplaner.

Nya grundskolor med i planeringen:

- Gröndalsskolan: Tillskapa elevplatser i årskurs F-9 i området kopplat till planerad bostadsbyggnation i Lövholmen och Marievik. Ersätter tidigare Gröndalsskolan.
- Kista Äng: Nya skola för att tillskapa elevplatser i årskurs F-9 kopplat till planerad bostadsbyggnation i Kista.
- Loudden & Södra Värtan: Två nya skolor för att tillskapa elevplatser i årskurs F-9 samt anpassad grundskola kopplat till planerad bostadsbyggnation i Norra Djurgårdsstaden.
- Årstafältet 1: Ny skola för att tillskapa elevplatser i årskurs F-9 kopplat till planerad bostadsbyggnation på Årstafältet.
- Älvsjödalén 1: Ny skola för att tillskapa elevplatser i årskurs F-9 kopplat till planerad bostadsbyggnation i Älvsjö.

Att starta om dagens befintliga och planerade evakueringsskolor som egna enheter kan också vara ett alternativ om de ligger på rätt plats och förutsatt att behov finns. För gymnasieskolan har förvaltningen inga planerade lokalförändringar mellan 2035 och 2045.

Vidare medverkar förvaltningen inom ramen för SAMS i att se över möjligheter att säkerställa mark för ytterligare framtida skolor på olika platser runt om i staden, men baserat på stadens befolkningsprognos fram till år 2045 saknas konkreta behov.